

RAPPORT

-

**ENQUÊTE OVER BUURTAALONDERWIJS EN TAAL- EN
ONTMOETINGSPROJECTEN
IN SCHOLEN VAN DE EUREGIO MAAS-RIJN**

-

**WERKGROEP EUREGIONALE TALEN VAN DE STICHTING
EUREGIO MAAS-RIJN**

INHOUDSTAFEL

1. Situering van het onderzoek: Euregio Maas-Rijn
2. Probleemstelling
3. Onderzoeksvragen
4. Opzet van de studie
5. Populatie
6. Vragenlijst
7. Responsgraden
8. Gegevensverwerking
9. Resultaten
 - 9.1. JA-Dataset
 - 9.1.1. Rechte tellingen voor de hele EMR
 - 9.1.2. Kruistabellen met frequenties voor de subregio's
 - 9.1.2.1. Doeltaal
 - 9.1.2.1.1. Subregio's per doeltaal
 - 9.1.2.1.2. Doeltalen per subregio
 - 9.1.2.2. Doelgroep
 - 9.1.2.2.1. Subregio's per doelgroep
 - 9.1.2.2.2. Doelgroepen per subregio
 - 9.1.2.3. Type project
 - 9.1.2.3.1. Subregio's per type project
 - 9.1.2.3.2. Type projecten per subregio
 - 9.1.2.4. Type contact
 - 9.1.2.4.1. Subregio's per type contact
 - 9.1.2.4.2. Type contacten per subregio
 - 9.1.2.5. Ondersteuning
 - 9.1.2.5.1. Subregio's per ondersteuningsvorm
 - 9.1.2.5.2. Ondersteuning per subregio
 - 9.1.2.6. Aandacht
 - 9.1.2.6.1. Subregio's per aandachtsniveau
 - 9.1.2.6.2. Aandacht per subregio
 - 9.1.3. Kruistabellen met frequenties voor de onderwijsniveaus
 - 9.1.3.1. Doeltaal
 - 9.1.3.1.1. Onderwijsniveaus per doeltaal
 - 9.1.3.1.2. Doeltalen per onderwijsniveau
 - 9.1.3.2. Doelgroep
 - 9.1.3.2.1. Onderwijsniveaus per doelgroep
 - 9.1.3.2.2. Doelgroepen per onderwijsniveau
 - 9.1.3.3. Type project
 - 9.1.3.3.1. Onderwijsniveaus per type project
 - 9.1.3.3.2. Type projecten per onderwijsniveau
 - 9.1.3.4. Type contact
 - 9.1.3.4.1. Onderwijsniveaus per type contact
 - 9.1.3.4.2. Type contacten per onderwijsniveau

- 9.1.3.5. Ondersteuning
 - 9.1.3.5.1. Onderwijsniveaus per ondersteuningsvorm
 - 9.1.3.5.2. Ondersteuning per onderwijsniveau
- 9.1.3.6. Aandacht
 - 9.1.3.6.1. Onderwijsniveaus per aandachtsniveau
 - 9.1.3.6.2. Aandacht per onderwijsniveau
- 9.2. NEEN-Dataset
 - 9.2.1. Rechte tellingen voor de hele EMR
 - 9.2.2. Kruistabellen met frequenties voor de subregio's
 - 9.2.2.1. Geen deelname
 - 9.2.2.1.1. Subregio's per reden om af te zien van deelname
 - 9.2.2.1.2. Redenen om af te zien van deelname per subregio
 - 9.2.2.2. Aandacht
 - 9.2.2.2.1. Subregio's per aandachtsniveau
 - 9.2.2.2.2. Aandacht per subregio
 - 9.2.3. Kruistabellen met frequenties voor de onderwijsniveaus
 - 9.2.3.1. Geen deelname
 - 9.2.3.1.1. Onderwijsniveaus per reden om af te zien van deelname
 - 9.2.3.1.2. Redenen om af te zien van deelname per onderwijsniveau
 - 9.2.3.2. Aandacht
 - 9.2.3.2.1. Onderwijsniveaus per aandachtsniveau
 - 9.2.3.2.2. Aandacht per onderwijsniveau
- 9.3. Overzicht belangrijkste resultaten voor gesloten vragen
- 10. Overzicht respons open vragen
 - 10.1. Projectnaam
 - 10.2. Projectinhoud
 - 10.2.1. Luik
 - 10.2.2. Nederlands Limburg
 - 10.2.3. Belgisch Limburg
 - 10.2.4. Aken
 - 10.2.5. Duitstalige Gemeenschap
 - 10.3. Gewenste overheidssteun
 - 10.3.1. Luik
 - 10.3.2. Nederlands Limburg
 - 10.3.3. Belgisch Limburg
 - 10.3.4. Aken
 - 10.3.5. Duitstalige Gemeenschap
- 11. Conclusies en aanbevelingen

BIJLAGEN

- Bijlage 1.1.: Kruistabellen met frequenties voor de (sub)regio's → JA-set
- Bijlage 1.2.: Kruistabellen met frequenties voor de onderwijsniveaus → JA-set
- Bijlage 1.3.: Kruistabellen met frequenties voor onderwijsniveaus per subregio → JA-set

Bijlage 2.1.: Kruistabellen met frequenties voor de (sub)regio's → NEEN-set
Bijlage 2.2.: Kruistabellen met frequenties voor onderwijsniveaus → NEEN-set
Bijlage 2.3.: Kruistabellen met frequenties voor onderwijsniveaus per subregio →
NEEN-set
Bijlage 3: Vragenlijsten

1. Situering van het onderzoek: Euregio Maas-Rijn

De Euregio Maas-Rijn werd in 1976 als werkgroep opgericht en vormt één van de oudste grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden in Europa. In 1991 heeft de Euregio Maas-Rijn een juridisch statuut gekregen in de vorm van een Stichting volgens Nederlands recht.

De leden van de Stichting zijn 5 regio's uit 3 landen, gelegen rondom de rivier de Maas en ten westen van de Rijn:

- Het Zuiden van de provincie Limburg (Nederland)
- de provincie Limburg (België)
- de provincie Luik (België)
- de Regio Aachen e.V. (Duitsland)
- de Duitstalige Gemeenschap (België)

EUREGIO

De Euregio Maas-Rijn verenigt dus 3 grote Europese talen: het Duits, het Frans en het Nederlands. Gezien haar geografische ligging is meertalige communicatie voor veel burgers uit de Euregio een dagdagelijkse noodzaak en een goede kennis van het Frans, het Nederlands en het Duits is daarbij onontbeerlijk. Euregionale meertaligheid kan bevorderd worden door een goede grensoverschrijdende samenwerking, bv. in de vorm van diverse samenwerkingsactiviteiten, partnerschappen en netwerking tussen onderwijsinstellingen in de Euregio.

Op initiatief van de Euregioraad werd een eerste euregionale werkgroep met onderwijskundigen opgericht die een “euregionale talenstrategie” ontwikkelde om de kennis van de EMR-talen en –culturen te versterken en het aanleren ervan vanaf een jonge leeftijd te bevorderen. De euregionale Commissie III besloot in het najaar van 2004 een tweede werkgroep in het leven te roepen die zij mandateerde om praktische invulling te geven aan deze strategie.

In 2005 zette de werkgroep “Euregionale Talen 2” een grootschalige enquête op die peilde naar het buurtalenonderwijs en –projecten in alle basis- en secundaire scholen in de Euregio Maas-Rijn. De eerste resultaten hiervan werden voorgesteld op de conferentie “Euregionale meertaligheid: een uitdaging” die de Stichting Euregio Maas-Rijn organiseerde te Jemeppe-Seraing op 30 november 2005. Tegelijk werd ook het ontwerp van resolutie “Versterking van de meertaligheid in de Euregio Maas-Rijn” voorgesteld.

2. Probleemstelling

De werkgroep Euregionale Talen van de Stichting Euregio Maas-Rijn neemt op dit ogenblik actief deel aan het debat over de talen-culturenpolitiek van de Euregio Maas-Rijn (EMR). Centraal in dit debat staat ondermeer het belang van de kennis van de buurtalen in de EMR.

Het concept ‘belangrijkheid van buurtaalonderwijs’ is echter een complex en abstract gegeven dat moeilijk op een wetenschappelijk verantwoorde wijze kan gemeten worden. Daarom is men genoodzaakt op zoek te gaan naar zogenaamde indicatoren die dit moeilijk rechtstreeks waarneembaar gegeven op een betrouwbare manier in kaart kunnen brengen. Aangezien de deelname aan taal- en uitwisselingsprojecten beschouwd wordt als een belangrijk instrument om de kennis van vreemde talen te bevorderen, kan de mate waarin scholen open staan voor en/of deelnemen aan dergelijke projecten aangezien worden als een goede indicator van het belang dat wordt gehecht aan het buurtaalonderwijs.

Tot op heden zijn er echter binnen de Euregio Maas-Rijn weinig tot geen objectieve en betrouwbare gegevens beschikbaar over de houding van scholen ten overstaan van buurtaal- en ontmoetingsprojecten. Bovendien is het ook niet duidelijk hoe dergelijke projecten worden opgezet.

Daarom besliste de werkgroep Euregionale Talen hierover een enquête te organiseren.

3. Onderzoeksvragen

In het verlengde van de zojuist gesitueerde probleemstelling kunnen de drie centrale onderzoeksvragen van deze studie als volgt gedefinieerd worden:

Wat is de houding van scholen in de Euregio Maas-Rijn ten overstaan van buurtaal- en ontmoetingsprojecten?

Wat is het opzet van buurtaal- en ontmoetingsprojecten die door scholen in de Euregio Maas-Rijn worden/werden ondernomen?

Wordt er binnen de school voldoende aandacht besteed aan de studie van buurtalen?

De eerste onderzoeksvraag kan verder opgesplitst worden in de volgende deelvragen:

Neemt een school deel aan een project?

Zoniet, waarom neemt een school niet deel aan een project?

De tweede onderzoeksvraag (i.e. opzet van een buurtaal- en ontmoetingsproject) kan eveneens verder opgedeeld worden in verschillende deelvragen. De belangrijkste van deze deelvragen zijn:

Wat is de doeltaal in het project?

Welke doelgroep wordt beoogd door het project?

Wat is de leeftijd van leerlingen die deelnemen aan het project?

Om welke soort samenwerking gaat het in het project?

Welk type contact vindt er plaats tussen de deelnemers aan het project?

Wordt het project ondersteund?

Wat is de naam van het project waaraan de school deelneemt?

Wat is de inhoud van het project?

Welke overheidsondersteuning verwacht men voor de bevordering van buurtaalprojecten?

Uiteraard zou het tot interessante bevindingen kunnen leiden de antwoorden op deze vragen op verschillende niveaus te bestuderen. Zo zal in dit rapport (daar waar mogelijk) gekeken worden naar de resultaten van de enquête op (1) regionaal niveau, (2) subregionaal niveau, (3) niveau van basisonderwijs en tenslotte ook op (4) niveau van secundair onderwijs. Ook zal dit rapport toelaten de resultaten op verschillende niveaus te vergelijken met elkaar.

4. Opzet van de studie

Om een antwoord op deze vragen te bekomen werkte de werkgroep Euregionale Talen een standaard survey design uit waarbij aan de hand van een zelf-geadministreerde vragenlijst de nodige gegevens verzameld werden. Dit gebeurde tijdens de periode september-oktober 2005. Concreet werden de enquêtes verspreid via het internet en voorgelegd aan de volledige populatie (i.e. basis- en secundaire scholen binnen de Euregio Maas-Rijn). Een meer gedetailleerde omschrijving van de populatie volgt hierna.

5. Populatie (= totaal aantal schoolinstellingen)

Tabel 1 geeft een duidelijk overzicht van de samenstelling van de populatie op regionaal en subregionaal niveau.

Tabel 1: samenstelling populatie voor hele Euregio en voor de subregio's

Euregio Maas-Rijn				
Basis: 1199/1694 (70,8%) Secundair: 495/1694 (29,2 %) Totaal: 1694 (100%)				
Luik	Nederlands Limburg	Belgisch Limburg	Aken	Duitstalige Gemeenschap
Basis: 415/528 (78,6%) Secundair: 113/528 (21,4%) Totaal: 528 (100%)	Basis: 289/397 (72,8%) Secundair: 108/397 (27,2%) Totaal: 397 (100%)	Basis: 318/486 (65,4%) Secundair: 168/486 (34,6%) Totaal: 486 (100%)	Basis: 148/233 (63,5%) Secundair: 85/233 (36,5%) Totaal: 233 (100%)	Basis: 29/50 (58%) Secundair: 21/50 (42%) Totaal: 50 (100%)

→ Verhouding basisscholen EMR en basisscholen subregio's

Op basis van de gegevens die gepresenteerd worden in Tabel 1 kunnen we afleiden dat de subregio Luik 35 % (en daarmee het grootste deel) vertegenwoordigt van het totaal aantal basisscholen in de Euregio, met dan verder in afdalende volgorde Belgisch Limburg (27%), Nederlands Limburg (24%), Aken (12%) en tenslotte de Duitstalige Gemeenschap (2%). Schematisch geldt dus de volgende grootte-orde:

Luik > Belgisch Limburg > Nederlands Limburg > Aken > Duitstalige Gemeenschap

→ **Verhouding secundaire scholen EMR en secundaire scholen subregio's**

Voor de secundaire scholen liggen de verhoudingen weer anders. Daar vertegenwoordigt de subregio Belgisch Limburg met 34% het grootste gedeelte van het totaal aantal secundaire scholen in de Euregio, gevolgd door Luik (23%), Nederlands Limburg (22%), Aken (17%) en de Duitstalige Gemeenschap met 4%. Vandaar:

Belgisch Limburg > Luik > Nederlands Limburg > Aken > Duitstalige Gemeenschap

→ **Verhouding totaal aantal scholen EMR en totaal aantal scholen subregio's**

Als we per subregio het totaal aantal scholen bekijken, dan zien we dat de subregio Luik (31%) het grootste deel uitmaakt van het totaal aantal scholen binnen de Euregio, met vervolgens Belgisch Limburg (29%), Nederlands Limburg (23%), Aken (14%) en de Duitstalige Gemeenschap (3%). Dit leidt dus tot de volgende schikking:

Luik > Belgisch Limburg > Nederlands Limburg > Aken > Duitstalige Gemeenschap

6. Vragenlijst

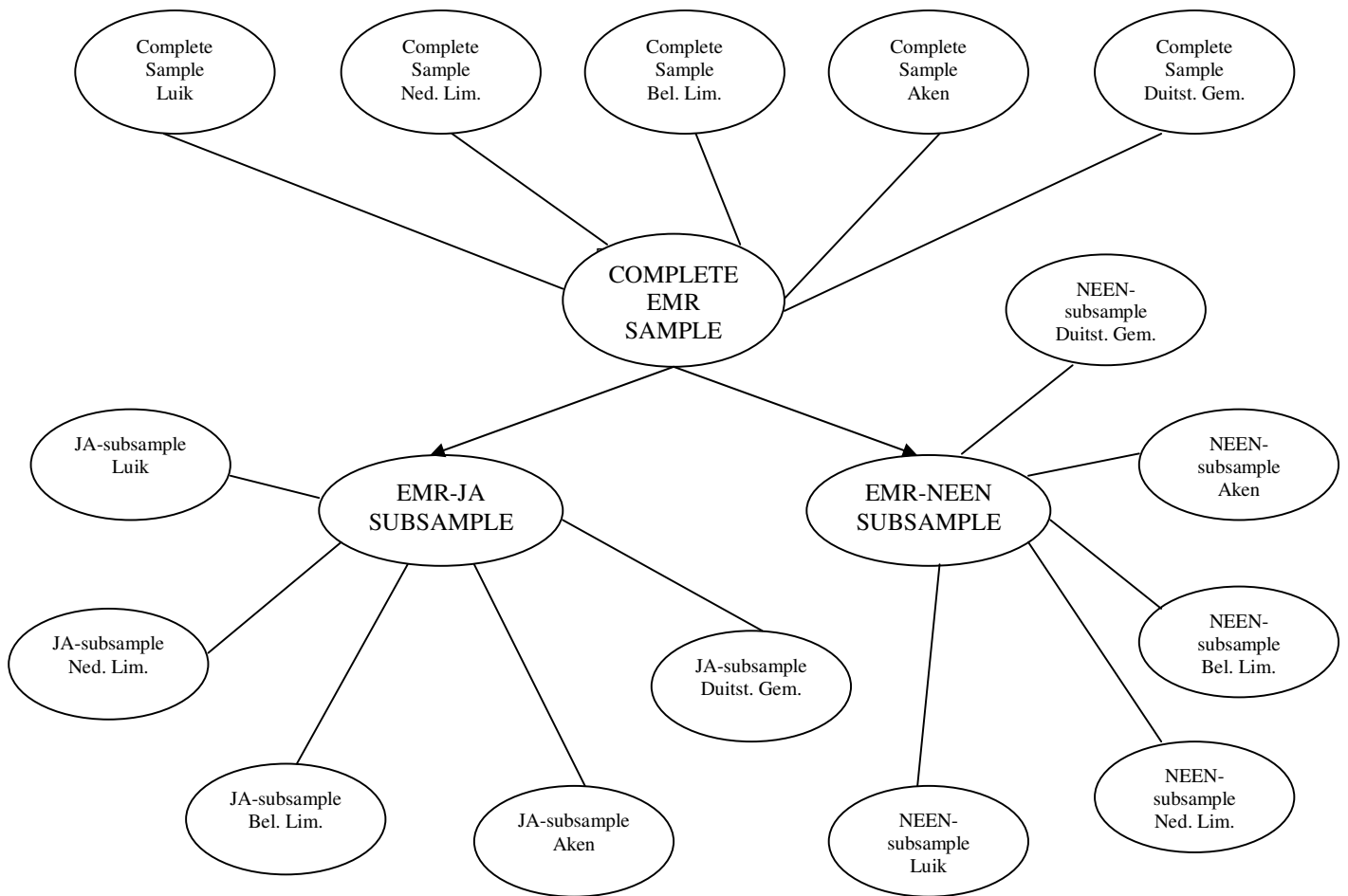
De enquête bevatte in zijn totaliteit 11 vragen waarvan 8 gesloten en 3 open. De gesloten vragen waren gericht op **deelname** (ja/nee), **doeltaal** (Nederlands/Frans/Duits), **doelgroep** (leerlingen/leerkrachten/directie), **leeftijd** (2,5 tot 5/ 6 tot 12/ 13-18), **type samenwerking** (correspondentie/uitwisseling/parallele lessen/immersie/andere), **type contact** (virtueel/reëel), **ondersteuning** (financieel/pedagogisch), **geen deelname** (interesse/middelen/partnerschool/taakbelasting/resultaten/meerwaarde/mogelijkheid/andere) en **aandacht** (ja/nee). De open vragen hadden betrekking op **projectnaam**, **projectinhoud** en **gewenste overheidssteun**. Naast de antwoorden op deze vragen werd van alle scholen die deel hebben genomen aan de studie ook bijgehouden tot welke **subregio** (Luik/Belgisch Limburg/Nederlands Limburg/Aken/Duitstalige Gemeenschap) ze behoorden en welke hun **onderwijsniveau** (basis/secundair) was. Dit zijn dus alle variabelen die we in onze verdere analyses hebben mee doorgenomen.

7. Responsgraden (= antwoordpercentages)

Alvorens over te gaan tot de bespreking van de dataverwerking bekijken we in deze sectie in welke mate de scholen binnen de EMR hebben gereageerd op de enquête. Het

overlopen van de response rates zal in drie stappen gebeuren. Dadelijk zullen we iedere stap apart kort bespreken. In eerste instantie willen we aantonen waarom het overlopen van de response rates in drie stappen zal gebeuren. Het 3-stappenplan is rechtstreeks te wijten aan het feit dat we, zowel voor de hele EMR als voor de verschillende subregio's, de totaal verkregen samples steeds hebben opgedeeld in twee subsamples¹. Zo is het complete EMR-sample opgesplitst in een EMR-JA-subsample en een EMR-NEEN-subsample. Dit wordt weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1: Opsplitsing van het complete EMR-sample

¹ Concreet bevat het JA-subsample alle respondenten die 'ja' antwoordden op de vraag 'neemt uw school deel of heeft uw school reeds deelgenomen aan een buurtaal-uitwisselingsproject?'. Het NEEN-subsample bevat alle respondenten die 'neen' antwoordden op de vraag 'neemt uw school deel of heeft uw school reeds deelgenomen aan een buurtaal-uitwisselingsproject?'. De beslissing om deze twee subsamples te scheiden van elkaar is gebaseerd op het feit dat de scholen die 'neen' antwoordden op deze specifieke vraag, aangespoord werden een hele reeks andere vragen uit de lijst over te slaan omdat die voor hen niet relevant waren. Bijgevolg, als we de 'neen'-scholen samen met de 'ja'-scholen in één enkele dataset zouden steken, dan zouden de 'neen'-scholen voor een enorm aantal 'missing values' zorgen (omdat ze een hele reeks vragen niet moesten beantwoorden!). Dit hoge aantal 'missing values' zou dan op zijn beurt weer de kwaliteit van verdere data-analyse aantasten.

Aangezien deze onderverdeling geldt voor de hele EMR, geldt ze ook voor de verschillende subregio's die deel uitmaken van de EMR. Daarom hebben we bijvoorbeeld binnen het complete sample van de subregio Luik een Luik-JA-subsample en een Luik-NEEN-subsample. Ook dit wordt afgebeeld in Figuur 1. We zullen nu achtereenvolgens de response rates overlopen (1) voor het complete EMR-sample en de complete subregionale samples, (2) voor het EMR-JA-subsample en de subregionale JA-subsamples en voor (3) het EMR-NEEN-subsample en de subregionale NEEN-subsamples.

→ **STAP 1: response rates voor de complete² EMR en de complete subregio's**

Tabel 2 geeft een meer gedetailleerd overzicht van de response rates voor de complete EMR en voor de totale subregio's. De absolute waarden staan voor de omvang van de bekomen (sub)regionale samples. De percentages drukken de eigenlijke response rates uit en staan dus voor de verhouding van de bekomen (sub)regionale samples ten overstaan van de (sub)regionale populaties (cf. gegevens Tabel 1).

Tabel 2: response rates voor complete EMR en voor complete subregio's

Euregio Maas-Rijn [Compleet]				
Basis: 240 (20%) Secundair: 125 (25%) Totaal: 540 (32%)				
Luik ³ [Compleet]	Nederlands Limburg [Compleet]	Belgisch Limburg [Compleet]	Aken [Compleet]	Duitstalige Gemeenschap [Compleet]
Totaal: 215 (41%)	Basis: 72 (25%) Secundair: 18 (17%) Totaal: 90 (23%)	Basis: 47 (15%) Secundair: 30 (18%) Totaal: 77 (16%)	Basis: 98 (66%) Secundair: 43 (51%) Totaal: 141 (61%)	Basis: 11 (38%) Secundair: 6 (29%) Totaal: 17 (34%)

→ **Response rates 'basisscholen en secundaire scholen' voor complete EMR**

Op basis van de gegevens voor de EMR in Tabel 2 stellen we vast dat secundaire scholen (25%) een iets betere response rate halen dan de basisscholen (20%). Hier geldt dus:

Secundaire scholen > Basisscholen

→ **Response rates 'basisscholen' voor complete subregio's**

Verder leren de gegevens voor subregio's in Tabel 2 ons dat de response rate voor basisscholen het hoogst is voor Aken (66%), gevolgd door de Duitstalige Gemeenschap (38%), Nederlands Limburg (25%) en Belgisch Limburg (15%). Schematisch hebben we dus de volgende volgorde:

² Als we spreken van het 'complete' regionale sample of van de 'complete' subregionale samples, dan bedoelen we met de term 'complete' dat het gaat over het JA-subsample en het NEEN-subsample tezamen.

³ Voor de complete subregio Luik kunnen we de response rates per onderwijsniveau (i.e. basis/secundair) niet apart berekenen omdat voor het Luikse NEEN-subsample niet precies geweten is welke cases basisscholen zijn en welke secundaire (cf. Tabel 4).

Aken > Duitstalige Gemeenschap > Nederlands Limburg > Belgisch Limburg

→ **Response rates ‘secundaire scholen’ voor complete subregio’s**

Als we kijken naar de response rates voor secundaire scholen, dan stellen we vast dat die opnieuw het hoogst is voor Aken (51%) met daaropvolgend de Duitstalige Gemeenschap (29%), Belgisch Limburg (18%) en Nederlands Limburg (17%). Vandaar:

Aken > Duitstalige Gemeenschap > Belgisch Limburg > Nederlands Limburg

→ **Response rates ‘totaal’ voor complete subregio’s**

Tenslotte hebben we dan nog de totale response rates voor de complete subregio’s met voorop Aken (61%), gevolgd door Luik (41%), de Duitstalige Gemeenschap (34%), Nederlands Limburg (23%) en Belgisch Limburg (16%). Dit brengt ons tot de volgende volgorde:

Aken > Luik > Duitstalige Gemeenschap > Nederlands Limburg > Belgisch Limburg

Als we binnen iedere subregio de response rates voor basis- en secundaire scholen vergelijken met elkaar dan valt op dat voor de subregio’s Nederlands Limburg, Aken en de Duitstalige Gemeenschap basisscholen beter scoren dan secundaire scholen. Dit is echter niet het geval voor Belgisch Limburg.

→ **STAP 2: response rates voor EMR-JA en voor subregio’s-JA**

Tabel 3 toont de response rates voor de EMR-JA en voor de subregio’s-JA. De absolute waarden staan opnieuw voor de omvang van de bekomen (sub)regionale-JA samples. De percentages drukken de eigenlijke response rates uit en staan dus voor de verhouding van de bekomen (sub)regionale-JA-samples ten overstaan van de (sub)regionale populaties (cf. gegevens Tabel 1).

Tabel 3: response rates voor EMR-JA en voor subregio’s-JA

Euregio Maas-Rijn [Ja]				
Basis: 33 (3%) Secundair: 67 (14%) Totaal: 100 (6%)				
Luik [Ja]	Nederlands Limburg [Ja]	Belgisch Limburg [Ja]	Aken [Ja]	Duitstalige Gemeenschap [Ja]
Basis: 12 (x) Secundair: 28 (x) Totaal: 40 (8%)	Basis: 6 (2%) Secundair: 8 (7%) Totaal: 14 (4%)	Basis: 4 (1%) Secundair: 14 (8%) Totaal: 18 (4%)	Basis: 9 (6%) Secundair: 17 (2%) Totaal: 26 (11%)	Basis: 2 (7%) Secundair: 0 (0%) Totaal: 2 (4%)

→ **Response rates ‘basisscholen en secundaire scholen’ voor EMR-JA**

Tabel 3 toont aan dat voor het EMR-JA-subsample, secundaire scholen (14%) een betere response rate halen dan de basisscholen (3%). Hier geldt dus:

Secundaire scholen > Basisscholen

→ **Response rates ‘basisscholen’ voor subregio’s-JA**

De gegevens voor subregio’s in Tabel 3 leren ons dat de response rate voor basisscholen het hoogst is voor de Duitstalige Gemeenschap (7%), gevolgd door Aken (6%), Nederlands Limburg (2%) en Belgisch Limburg (1%). Schematisch hebben we dus de volgende volgorde:

Duitstalige Gemeenschap > Aken > Nederlands Limburg > Belgisch Limburg

→ **Response rates ‘secundaire scholen’ voor complete subregio’s**

Als we kijken naar de response rates voor secundaire scholen, dan stellen we vast dat die het hoogst is voor Belgisch Limburg (8%) met daaropvolgend Nederlands Limburg (7%), Aken (2%) en de Duitstalige Gemeenschap (0%). Vandaar:

Belgisch Limburg > Nederlands Limburg > Aken > Duitse Gemeenschap

→ **Response rates ‘totaal’ voor subregio’s-JA**

Tenslotte hebben we dan nog de totale response rates met voorop Aken (11%), gevolgd door Luik (8%) en verder op gelijk niveau Nederlands Limburg (4%), Belgisch Limburg (4%) en de Duitstalige Gemeenschap (4%). Dit brengt ons tot de volgende volgorde:

Aken > Luik > Nederlands Limburg = Belgisch Limburg = Duitstalige Gemeenschap

Als we binnen iedere subregio de response rates voor basis- en secundaire scholen vergelijken met elkaar dan valt op dat voor de subregio’s Nederlands- en Belgisch Limburg secundaire scholen beter scoren dan basisscholen, terwijl voor Aken en de Duitstalige Gemeenschap basisscholen beter scoren dan secundaire scholen.

Verder is het belangrijk om op te merken dat de response rates in feite té laag zijn om enige betekenisvolle representativiteit te kunnen toekennen aan de resultaten die deze studie oplevert voor de (sub)regionale JA-samples! Met andere woorden de bevindingen die gelden voor de scholen die deelnemen of reeds deelgenomen hebben aan een buurtaal-ontmoetingsproject kunnen NIET zomaar VERALGEMEEND worden! De bekomen resultaten dienen dus geïnterpreteerd te worden als INDICATIES.

→ **STAP 3: response rates voor EMR-NEEN en voor subregio's-NEEN**

Tabel 4 bevat de response rates voor de EMR-NEEN en voor de subregio's-NEEN. De absolute waarden staan nogmaals voor de omvang van de bekomen (sub)regionale-NEEN samples. De percentages drukken de eigenlijke response rates uit en staan dus voor de verhouding van de bekomen (sub)regionale-NEEN-samples ten overstaan van de (sub)regionale populaties (cf. gegevens Tabel 1).

Tabel 4: response rates voor EMR-NEEN en voor subregio's-NEEN

Euregio Maas-Rijn [Neen]				
Basis: 207 (17%) Secundair: 58 (12%) Totaal: 440 (26%)				
Luik ⁴ [Neen]	Nederlands Limburg [Neen]	Belgisch Limburg [Neen]	Aken [Neen]	Duitstalige Gemeenschap [Neen]
Totaal: 175 (33%)	Basis: 66 (23%) Secundair: 10 (9%) Totaal: 76 (19%)	Basis: 43 (14%) Secundair: 16 (10%) Totaal: 59 (12%)	Basis: 89 (60%) Secundair: 26 (31%) Totaal: 115 (49%)	Basis: 9 (31%) Secundair: 6 (29%) Totaal: 15 (30%)

→ **Response rates ‘basisscholen en secundaire scholen’ voor EMR-NEEN**

Tabel 3 geeft weer dat voor het EMR-NEEN-subsample, basisscholen (17%) een betere response rate halen dan de secundaire scholen (12%). Hier geldt dus:

Basisscholen > Secundaire scholen

→ **Response rates ‘basisscholen’ voor subregio's-NEEN**

Tabel 4 leert ons dat de response rate voor basisscholen het hoogst is voor Aken (60%), gevolgd door de Duitstalige Gemeenschap (31%), Nederlands Limburg (23%) en Belgisch Limburg (14%). Schematisch hebben we dus de volgende volgorde:

Aken > Duitstalige Gemeenschap > Nederlands Limburg > Belgisch Limburg

→ **Response rates ‘secundaire scholen’ voor subregio's-NEEN**

Als we kijken naar de response rates voor secundaire scholen, dan stellen we vast dat die het hoogst is voor Aken (29%) met daaropvolgend de Duitstalige Gemeenschap (29%), Nederlands Limburg (10%) en Belgisch Limburg (10%). Vandaar:

Aken > Duitse Gemeenschap > Nederlands Limburg > Belgisch Limburg

⁴ Voor de subregio Luik-NEEN kunnen de response rates per onderwijsniveau (basis/secundair) apart niet berekend worden want het is niet precies geweten welke respondenten basisscholen zijn en welke secundaire scholen.

→ **Response rates ‘totaal’ voor subregio’s-NEEN**

Tenslotte hebben we dan nog de totale response rates met voorop Aken (49%), gevolgd door Luik (33%) en verder de Duitstalige Gemeenschap (30%), Nederlands Limburg (19%) en Belgisch Limburg (12%). Dit brengt ons tot de volgende volgorde:

Aken > Luik > Duitstalige Gemeenschap > N. Limburg > B. Limburg

Als we binnen iedere subregio de response rates voor basis- en secundaire scholen vergelijken met elkaar dan valt op dat voor alle subregio’s (met uitzondering van Luik) basisscholen beter scoren dan secundaire scholen.

8. Gegevensverwerking

→ **Opsplitsing van het complete sample in twee subsamples**

Zoals reeds besproken in de vorige sectie hebben we er bij de verwerking van de data voor gekozen het complete EMR-sample op te splitsen in een JA- en een NEEN-sample. We hebben reeds gezien dat deze beslissing is genomen om te vermijden dat er te veel missing values zouden voorkomen. Als gevolg hiervan hebben we twee aparte datasets aangemaakt. De eerste set bevat alle scholen die deelnemen of reeds deelgenomen hebben aan een buurtaal- en ontmoetingsproject. Voor een meer gedetailleerd overzicht van dit JA-subsample verwijzen we naar Tabel 3. De tweede set bevat alle scholen die niet deelnemen of deelgenomen hebben aan een buurtaal-ontmoetingsproject. Voor een nauwkeuriger overzicht van dit NEEN-subsample verwijzen we naar Tabel 4.

→ **Codering van de variabelen**

De gesloten vragen waar slechts één antwoord uit een aanbod van twee mogelijkheden kon worden aangeduid (i.e. LEEFTIJD⁵ en AANDACHT) zijn gecodeerd als zogenaemde ‘dummy’ variabelen. Dit betekent dat deze variabelen een waarde 0 of 1 konden toegewezen krijgen bij het ingeven van de data.

De gesloten vragen waar meerdere antwoordmogelijkheden tegelijk konden worden aangeduid hebben we verder opgedeeld in die zin dat we voor iedere antwoordmogelijkheid apart een afzonderlijke dummy variabele hebben aangemaakt. Zo hebben we bijvoorbeeld de oorspronkelijke variabele DOELTAAL (Nederlands/Frans/Duits) opgedeeld in 3 dummy variabelen, zijnde DOELTAAL NEDERLANDS (0 = neen / 1 = ja), DOELTAAL FRANS (0 = neen / 1 = ja) en DOELTAAL DUIJS (0 = neen / 1 = ja). Daarnaast hebben we dan ook steeds een vierde dummy variabele gecreëerd die naar de mogelijkheid van antwoordcombinaties polste. In het geval van de doeltaal-variabele werd deze bijkomende dummy dan DOELTAAL COMBINATIE (0 = neen / 1 = ja) genoemd. Het voordeel van deze

⁵ In de oorspronkelijke versie van de vraaglijst kon de respondent voor LEEFTIJD kiezen uit 3 mogelijkheden, namelijk 2,5 tot 5 jaar, 6 tot 12 jaar en 13 tot 18 jaar. Aangezien er echter te weinig kleuterscholen in het bekomen sample zitten en er dus te weinig respondenten gebruik hebben gemaakt van de eerste antwoordmogelijkheid, hebben we die eerste keuzemogelijkheid samengevoegd met de tweede.

werkwijze is dat we zowel de totaal frequenties per antwoordmogelijkheid als de frequenties voor antwoordcombinaties op een overzichtelijke manier behouden en in kaart kunnen brengen. De open vragen hebben we niet gecodeerd omdat dit niet echt van toepassing was. Zoals verder nog zal blijken, hebben we ons voor deze vragen beperkt tot het oplijsten van de verschillende antwoorden die door de respondenten zijn gegeven.

→ **Data-analyse**

De data werden geanalyseerd aan de hand van SPSS 12.0. Het is belangrijk op te merken dat we ons hebben moeten beperken tot het uitvoeren van descriptieve statistische bewerkingen (i.e. rechte tellingen en kruistabellen) en dus geen toetsende statistiek (i.e. mogelijke significante associaties tussen twee gekruiste variabelen⁶) hebben kunnen toepassen. Dit is te wijten aan het feit dat er te weinig gegevens ter beschikking waren. Dit probleem stelde zich uiteraard vooral voor de JA-set waar we in zijn totaliteit slechts over 100 observaties beschikten.

Aangezien de data opgedeeld werden in twee datasets hebben we de analyses in twee stappen uitgevoerd. In eerste instantie hebben we de JA-set bekeken, daarna de NEEN-set. Voor beide sets hebben we de volgende analyses uitgevoerd:

1. Rechte tellingen voor de hele EMR
2. Kruistabel met frequenties voor de subregio's
3. Kruistabel met frequenties voor onderwijsniveau
4. Kruistabel met frequenties voor onderwijsniveau per subregio⁷

Nadat deze analyses voor beide datasets zijn uitgevoerd, zullen we een overzicht geven van de antwoorden op de open vragen. Voor deze open vragen zullen we geen onderscheid maken tussen de beide subsamples.

⁶ De mogelijkheid bestaat om door middel van een Chi-kwadraat test na te gaan of er een statistisch significant verband bestaat tussen twee categorische variabelen die met elkaar worden gekruist. Bovendien kan ook de omvang van dit verband worden bekomen. Significantie wordt dan uitgedrukt door de Pearson Chi-Square coëfficiënt en de omvang van het verband door de waarde van Cramer's V. Voorwaarde is echter wel dat de cellen in de kruistabel voldoende cases moeten bevatten. Dit was meestal niet het geval.

⁷ Deze laatste kruistabellen en bijbehorende resultaten kunnen geraadpleegd worden onder Bijlagen 2.1. (voor de JA-set) en 2.2. (voor de NEEN-set). We zullen ze niet bespreken in het rapport zelf omwille van het feit dat de cellen binnen deze kruistabellen veel te weinig cases bevatten om enige representativiteit te kunnen garanderen. Het zijn in feite dus slechts suggestieve indicaties.

9. Resultaten

9.1. JA-Dataset (Voor een algemeen overzicht van de resultaten: zie Tabel 6 p. 44-45)

9.1.1. Rechte tellingen voor de hele EMR⁸

Concreet hebben we rechte tellingen uitgevoerd voor de volgende variabelen: DOELTAAL, DOELGROEP, TYPE SAMENWERKING, TYPE CONTACT, ONDERSTEUNING en AANDACHT. De variabele LEEFTIJD is niet meer afzonderlijk bekeken want die stemt overeen met de variabele ONDERWIJSNIVEAU⁹.

Voor de variabele GEEN DEELNAME hebben we ook geen aparte kruistabellen opgesteld omdat in de JA-dataset slechts 16 respondenten op deze variabele hebben gereageerd. Dit is ook logisch aangezien deze vraag eigenlijk bedoeld was voor de respondenten van de NEEN-dataset. De respondenten uit de JA-set die toch reageerden op de variabele GEEN ONDERSTEUNING moeten beschouwd worden als scholen die al wel eens deel hebben genomen aan een buurtaal-ontmoetingsproject, maar dat nu niet meer doen. Voor deze variabele zullen we ons beperken tot een kort overzicht van welke antwoorden precies werden aangeduid en hoeveel keer dit gebeurde.

→ **DOELTAAL – regionaal (99 = 100%)** [Wat is de doeltaal in het project?]

Voor de variabele DOELTAAL hebben we in totaal 99 bruikbare respondenten. 58 respondenten (58,6%) gaven Nederlands als doeltaal op, 39 (39,4%) respondenten duiden Frans als doeltaal aan en 41 (41,4%) scholen gaf Duits als doeltaal op. Dit levert dus voor de EMR de volgende volgorde op:

Nederlands (3%) > Duits (2%) > Frans (2%)

¹⁰

Interessant om weten is dat 33 scholen meerdere doeltalen tegelijk aanduiden wat betekent dat 33,3% van het JA-sample deelneemt of deelgenomen heeft aan projecten waar een combinatie van doeltalen aan bod komt. Een verdere analyse van de opgegeven combinatiemogelijkheden resulteerde in volgende frequentie-orde:

Nederlands/Duits > Frans/Duits > Nederlands/Frans/Duits > Nederlands/Frans

⁸ De output met een overzicht van de resultaten bekomen voor de rechte tellingen op regionaal niveau kunnen geraadpleegd worden in Bijlage 1. Meer in het bijzonder dient men in iedere kruistabel te kijken naar de 'row totals'. **Percentages die in de grijze overzichts balken staan, drukken steeds de verhouding ten overstaan van de totale EMR schoolpopulatie (i.e. 1694 scholen) uit!**

⁹ Hier dient herinnert te worden aan het feit dat de 3 oorspronkelijke antwoordmogelijkheden voor de variabele LEEFTIJD teruggebracht zijn tot 2 categorieën, namelijk, 2,5 tot 12 jaar en 13-18 jaar. In feite komt de variabele LEEFTIJD daardoor perfect overeen met de variabele SCHOOLNIVEAU (basis/secundair). Aangezien we de frequenties voor schoolniveau reeds behandelden in sectie 5 van dit rapport, zouden we naar deze sectie willen verwijzen voor de resultaten met betrekking tot de variabele LEEFTIJD.

¹⁰ Nogmaals, percentages in de grijze balken staan dus voor de verhouding ten overstaan van de totale EMR schoolpopulatie (i.e. 1694 scholen)!

→ **DOELGROEP – regionaal (99 = 100%)** [Welke doelgroep wordt beoogd?]

Voor de variabele DOELGROEP beschikken we over 99 bruikbare respondenten. 97 scholen (98%) vermelden leerlingen als doelgroep. In 22 gevallen (22,2%) vormen leerkrachten de doelgroep terwijl slechts 10 scholen (10,1%) de directie als doelgroep opgaven. Dit levert op EMR-niveau de volgende rangschikking op:

Leerlingen (6%) > Leerkrachten (1%) > Directie (1%)

In totaal waren er op EMR-niveau binnen het JA-subsample 23 scholen (23,2%) die te kennen gaven dat ze deelnemen aan projecten waar er gewerkt wordt met een combinatie van doelgroepen. Deze combinaties leverden de volgende rangschikking op:

Leerlingen/leerkrachten > Leerlingen/leerkrachten/directie > Leerlingen/directie

→ **TYPE PROJECT – regionaal (97 = 100%)** [Om welke soort samenwerking gaat het?]

Voor deze variabele kunnen we beroep doen op 97 bruikbare enquêtes. 37 respondenten (38,1%) nemen deel aan een correspondentieproject, 76 (78,4%) aan een uitwisselingsproject, 12 (12,4%) aan een project op basis van parallelle lessen en 12 (12,4%) aan een immersieproject. Tenslotte meldden 21 scholen (21,6%) dat ze participeerden aan een ander type project. Concreet werden de volgende alternatieve types genoemd: stage in het buitenland (Belgisch Limburg), gezamenlijke stages (Nederlands Limburg), wekelijkse uitwisselingen (Nederlands Limburg), toneelstuk (Nederlands Limburg), e-mail projecten (Nederlands Limburg), Nederlands als tweede taal (Nederlands Limburg en Aken), native speakers (Duitstalige Gemeenschap) en sportkamp (Aken). De verschillende antwoordmogelijkheden samen genomen leveren deze volgorde op:

Uitwisseling (4%) > corresp. (2%) > andere (1%) > paral. les = immersie (1%)

Ook voor deze variabele konden de respondenten meerder antwoordmogelijkheden tegelijkertijd aanduiden. Concreet werd dit ook gedaan door 47 scholen (48,5%). Dit resulteerde in een hele reeks mogelijke combinaties waarvan de variant ‘correspondentie-uitwisseling’ overduidelijk de meest voorkomende was. Andere combinaties kwamen slechts sporadisch of helemaal niet voor.

→ **TYPE CONTACT – regionaal (96 = 100%)** [Welk type contact vindt er plaats?]

Voor deze variabele beschikken we over 96 bruikbare respondenten waarvan er 49 (51%) te kennen gaven dat ze deelnemen aan een project waarbij de uitwisseling van virtuele aard is. 91 scholen (94,8%) echter gaven aan dat de aard van het contact reëel is. Bijgevolg:

Reëel contact (5%) > Virtueel contact (3%)

44 scholen (45,8%) blijken deel te nemen aan projecten waarbij de aard van het contact zowel reëel als virtueel is.

→ **ONDERSTEUNING – regionaal (57 = 100%)** [Wordt uw project ondersteund?]

Voor de variabele ONDERSTEUNING kunnen we beroep doen op 57 bruikbare enquêtes. Met andere woorden, 57% van alle scholen binnen het JA-subsample (i.e. alle scholen binnen de EMR die deelnemen aan een project) wordt financieel en/of pedagogisch ondersteund¹¹. Verdere analyse toont aan dat van deze 57 scholen er 46 (80,7%) financieel worden gesteund en 25 (43,9%) pedagogisch. Vandaar:

Financiële ondersteuning (3%) > pedagogische ondersteuning (1%)

14 respondenten (25%) gaven te kennen dat ze een combinatie van financiële en pedagogische steun krijgen voor het/de project(en) waaraan ze deelnemen. Financiële en pedagogische steun blijkt te komen van ondermeer: Filipsfonds (1x), vriendenkring van de school (1x), Carolingua (5x), Proqua (1x), departement onderwijs (1x), werkgemeenschap grensland (5x), Europees platform (7x), school zelf en docenten (3x), Euroschool (1x), buitenlandse partnerscholen (1x), EU (3x), EP (1x), gemeente (7x), Talenacademie (1x), ESF subsidie Socrates (1x), professionele regisseur (1x), Opération ‘Trèfle’ (1x), APE-project (1x), provinciebestuur (1x), Euregio (1x), CCEP (1x), lerenscholen (1x), instituut Leeuwenburgh (1x), AG bildung (1x), AG Grenzland (1x), DFJW/OFAJ (1x), regio Aken (1x), Land NRW (1x) en Bezirksregierung Köln (1x).

→ **AANDACHT – regionaal (81 = 100%)** [Voldoende aandacht voor buurtaalonderwijs?]

Voor deze variabele hebben we 81 bruikbare observaties. 21 scholen (25,9%) vindt dat er onvoldoende aandacht wordt besteed aan de studie van buurtalen binnen de eigen onderwijsinstelling terwijl 60 respondenten (74,1%) het tegenovergestelde denkt. Dus:

Voldoende aandacht > onvoldoende aandacht ¹²

→ **GEEN DEELNAME – regionaal** [Waarom neemt u niet (meer) deel aan taalprojecten?]

Zoals reeds aangehaald hebben slechts 16 respondenten binnen de JA-set gereageerd op de vraag waarom scholen niet (meer) deelnemen aan buurtaal- en ontmoetingsprojecten. Hieronder listten we op welke de redenen waren die door de respondenten in kwestie zijn aangegeven en die verklaren waarom ze niet (meer) deelnemen aan een dergelijk project.

1. geen interesse : Luik (3)
2. geen middelen : Luik (2), N.Limburg (1), B.Limburg (1)
3. geen partnerschool : Luik (1), B. Limburg (2)
4. te hoge werkbelasting : Luik (3), N.Limburg (1), B.Limburg (3)
5. te weinig behaalde resultaten: Luik (1)
6. onvoldoende meerwaarde : x
7. onmogelijk te volbrengen : x
8. andere : Luik (5), N.Limburg (1), B.Limburg (2)

¹¹ Men mag echter niet vergeten dat deze 57 ondersteunde scholen binnen de EMR slechts staan voor 3% van de totale EMR-schoolpopulatie!

¹² Deze vraag werd ook beantwoord door de respondenten van het NEEN-subsample. Om dus een beeld te hebben van de verhouding van het totaal aantal respondenten dat vindt dat (on)voldoende aandacht wordt besteed aan buurtaalonderwijs binnen de eigen instelling ten overstaan van de gehele schoolpopulatie binnen de EMR (i.e. 1694 scholen), moeten we eerst ook de scores voor het NEEN-subsample kennen (cf. pagina 29-30).

9.1.2. Kruistabellen met frequenties voor de subregio's¹³

9.1.2.1. DOELTAAL [Wat is de doeltaal in het project?]

9.1.2.1.1. Subregio's per doeltaal

→ **DOELTAAL Nederlands – subregionaal (58 = 100%)**

58 scholen maken gebruik van Nederlands als doeltaal. Hiervan situeren er zich 28 (48,3%) in subregio Luik, 10 (17,2%) in Nederlands Limburg, 4 (6,9%) in Belgisch Limburg, 16 (27,6%) in Aken en 0 in de Duitse Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik (2%) > Aken (1%) > N. Limburg (1%) > B. Limburg (0,2%) > D. Gem. (0%)

→ **DOELTAAL Frans – subregionaal (39 = 100%)**

39 respondenten nemen deel aan een project waar Frans de doeltaal is. Hiervan bevinden er zich 6 (15,4%) in Luik, 5 (12,8%) in Nederlands Limburg, 14 (35,9%) in Belgisch Limburg, 12 (30,8%) in Aken en 2 (5,1%) in de Duitstalige Gemeenschap. Vandaar:

B. Limburg (1%) > Aken (1%) > Luik (0,4%) > N. Limburg (0,3%) > D. Gem. (0,1%)

→ **DOELTAAL Duits – subregionaal (41 = 100%)**

41 scholen werken mee aan een project waar Duits de doeltaal is. 15 (36,6%) van deze scholen bevinden zich in Luik, 11 (26,8%) in Nederlands Limburg, 5 (12,2%) in Belgisch Limburg, 9 (22%) in Aken en 1 (2,4%) in de Duitstalige Gemeenschap. Dus:

Luik (1%) > N. Limburg (1%) > Aken (1%) > B. Limburg (0,2%) > D. Gem. (0,1%)

9.1.2.1.2. Doeltalen per subregio

→ **Luik – DOELTALLEN (39 = 100%)**

Van de 39 Luikse scholen die gereageerd hebben op de vraag naar doeltaalgebruik, zijn er dus 28 (71,8%) die Nederlands aanduiden, 6 (15,4%) die Frans aankruisten en 15 (38,5%) die Duits opgaven. Vandaar:

Luik-Nederlands (2%) > Luik-Duits (1%) > Luik-Frans (0,4%)

¹³ De output met een overzicht van de resultaten bekomen voor de frequenties per subregio kunnen geraadpleegd worden in Bijlage 1.1. Hier dient men voor iedere kruistabel te kijken naar de 'row percentages' en de 'column percentages'. **De percentages in de grijze overzichts balken staan opnieuw voor de verhouding ten overstaan van de hele EMR-schoolpopulatie (i.e. 1694 respondenten)!**

→ **Nederlands Limburg – DOELTALEN (14 = 100%)**

Op een totaal van 14 scholen uit Nederlands Limburg zijn er 10 (71,4%) die Nederlands als doeltaal opgaven, 5 (35,7%) die Frans aanduiden en 11 (78,6%) die Duits als doeltaal voorop stellen in het project waar ze aan deelnemen. Dus:

N. Limburg -Duits (1%) > N. Limburg -Nederlands (1%) > N. Limburg-Frans (0,3%)

→ **Belgisch Limburg – DOELTALEN (18 = 100%)**

18 scholen uit Belgisch Limburg hebben geantwoord op de vraag omtrent doeltalen. 4 van deze scholen duiden 4 (22,2%) Nederlands aan, 14 (77,8%) Frans en 5 (27,8%) Duits. Dit leidt tot de volgende volgorde:

B. Limburg-Frans (1%) > B. Limburg-Duits (0,2%) > B. Limburg-Nederlands (0,2%)

→ **Aken – DOELTALEN (26 = 100%)**

26 scholen uit de subregio Aken vulden de vraag in over doeltalen. 16 (61,5%) kozen voor Nederlands, 12 (46,2%) voor Frans en 9 (34,6%) voor Duits. Bijgevolg:

Aken-Nederlands (1%) > Aken-Frans (1%) > Aken-Duits (1%)

→ **Duitstalige Gemeenschap – DOELTALEN (2 = 100%)**

Slechts 2 scholen uit de Duitstalige Gemeenschap reageerden op de vraag naar doeltaalgebruik. Hiervan duidde geen enkele school Nederlands aan, 2 Frans en 1 Duits. Vandaar:

D. Gem.-Frans (0,1%) > D. Gem.-Duits (0,1%) > D. Gem.-Nederlands (0%)

9.1.2.2. DOELGROEP [Welke doelgroep wordt beoogd?]

9.1.2.2.1. Subregio's per doelgroep

→ **DOELGROEP leerlingen – subregionaal (97 = 100%)**

97 respondenten binnen de JA-set duiden leerlingen aan als doelgroep waarvan 38 (39,2%) uit Luik, 14 (14,4%) uit Nederlands Limburg, 17 (17,5%) uit Belgisch Limburg, 26 (26,8%) uit Aken en 2 (2,1%) uit de Duitstalige Gemeenschap. Dit levert de volgende rangschikking op:

Luik (2%) > Aken (2%) > B. Limburg (1%) > N. Limburg (1%) > D. Gem. (0,1%)

→ **DOELGROEP leerkrachten – subregionaal (22 = 100%)**

22 scholen gaven te kennen dat ze meewerken aan projecten waar leerkrachten de doelgroep vormen. Hiervan bevinden er zich 5 (22,7%) in Luik, 6 (27,3%) in Nederlands Limburg, 2 (9,1%) in Belgisch Limburg, 7 (31,8%) in Aken en 2 (9,1%) in de Duitstalige Gemeenschap. Vandaar:

Aken (0,4%) > N. Limburg (0,3%) > Luik (0,3%) > B. Limburg = D. Gem. (0,1%)

→ **DOELGROEP directie – subregionaal (10 = 100%)**

10 scholen gaven 'directie' als antwoord op de vraag welke de doelgroep is van het project waaraan ze deelnemen (of deelgenomen hebben). Hiervan situeren er zich 2 (20%) in Luik, 1 (10%) in Nederlands Limburg, 2 (20%) in Belgisch Limburg, 4 (40%) in Aken en 1 (10%) in de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Aken (0,2%) > Luik = B. Limburg (0,1%) > N. Limburg = D. Gem. (0,1%)

9.1.2.2.2. Doelgroepen per subregio

→ **Luik – DOELGROEPEN (39 = 100%)**

Van de 39 Luikse scholen die reageerden op de vraag naar doelgroepen zijn er 38 (97,4%) die leerlingen antwoordden, 5 (12,8%) die leerkrachten opgaven en 2 (5,1%) die directie aanduidden. Dus:

Leerlingen (2%) > leerkrachten (0,3%) > directie (0,1%)

→ **Nederlands Limburg – DOELGROEPEN (14 = 100%)**

14 scholen uit Nederlands Limburg reageerden op de doelgroep-vraag. Hiervan antwoordden er 14 (100%) leerlingen, 6 (42,9%) leerkrachten en 1 (7,1%) directie. Vandaar:

Leerlingen (1%) > leerkrachten (0,3%) > directie (0,1%)

→ **Belgisch Limburg – DOELGROEPEN (18 = 100%)**

18 scholen uit Belgisch Limburg hebben geantwoord op de vraag naar doelgroepen. Hiervan vermelden er 17 (94,4%) leerlingen, 2 (11,1%) leerkrachten en 2 (11,1%) directie. Dit leidt tot de volgende schikking:

Leerlingen (1%) > leerkrachten (0,1%) > directie (0,1%)

→ **Aken – DOELGROEPEN (26 = 100%)**

26 scholen uit Aken antwoordden als volgt op de vraag naar doelgroepen: 26 (100%) duiden leerlingen aan, 7 (26,9%) leerkrachten en 4 (15,4%) directie. Bijgevolg:

Leerlingen (2%) > leerkrachten (0,4%) > directie (0,2%)

→ **Duitstalige Gemeenschap – DOELGROEPEN** (2 = 100%)

Slechts 2 scholen reageerden op de doelgroep-vraag. 2 hiervan duidden leerlingen aan, 2 leerkrachten en 1 directie. Vandaar:

Leerlingen = leerkrachten (0,1%) > directie (0,1%)

9.1.2.3. TYPE PROJECT [Om welk soort samenwerking gaat het?]

9.1.2.3.1. Subregio's per type project

→ **CORRESPONDENTIE – subregionaal** (37 = 100%)

Van de 37 respondenten die te kennen gaven dat ze deelnemen aan een correspondentieproject bevinden er zich 24 (64,9%) in Luik, 3 (8,1%) in Nederlands Limburg, 5 (13,5%) in Belgisch Limburg, 4 (10,8%) in Luik en 1 (2,7%) in de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik (1%) > B. Limburg (0,3%) > Aken (0,2%) > N. Limburg (0,2%) > D.Gem. (0,1%)

→ **UITWISSELING – subregionaal** (76 = 100%)

76 respondenten gaven te kennen dat ze deelnemen aan een uitwisselingsproject. Hiervan situeren er zich 36 (47,4%) in Luik, 9 (11,8%) in Nederlands Limburg, 14 (18,4%) in Belgisch Limburg, 16 (21,1%) in Aken en 1 (1,3%) in de Duitstalige Gemeenschap. Vandaar:

Luik (2%) > Aken (1%) > B. Limburg (1%) > N. Limburg (1%) > D.Gem. (0,1%)

→ **PARALLEL LES – subregionaal** (12 = 100%)

12 scholen nemen deel aan een project dat gebaseerd is op het concept van parallelle lessen waarvan 5 (41,7%) in Luik, 3 (25%) in Nederlands Limburg, 1 (8,3%) in Belgisch Limburg, 2 (16,7%) in Aken en 1 (8,3%) in de Duitstalige Gemeenschap. Dus:

Luik (0,3%) > N. Limburg (0,2%) > Aken (0,1%) > B. Limburg = D. Gem. (0,1%)

→ **IMMERSIE – subregionaal** (12 = 100%)

12 respondenten nemen deel aan een immersieproject waaronder 8 (66,7%) scholen uit Luik, 3 (25%) uit Nederlands Limburg, 1 (8,3%) uit Aken en geen enkele uit de subregio's Belgisch Limburg en de Duitstalige Gemeenschap. Dit levert de volgende rangschikking op:

Luik (0,5%) > N. Limburg (0,2%) > Aken (0,1%) > B. Limburg = D. Gem. (0%)

→ **ANDERE TYPES – subregionaal** (21 = 100%)

21 scholen gaven te kennen dat ze deelnemen aan nog andere types van projecten. Hiervan bevinden er zich 5 (23,8%) in Luik, 4 (19%) in Nederlands Limburg, 3 (14,3%)

in Belgisch Limburg, 8 (38,1%) in Aken en 1 (4,8%) in de Duitstalige Gemeenschap. Vandaar:

Aken (0,5%) > Luik (0,3%) > N. Limburg (0,2%) > B. Limburg (0,2%) > D.Gem. (0,1%)

9.1.2.3.2. Projecttypes per subregio

→ **Luik – PROJECTTYPES (40 = 100%)**

Van de 40 Luikse scholen die antwoordden op de vraag naar het type project waaraan ze deelnemen zijn er 24 (60%) die deelnemen aan een correspondentieproject, 36 (90%) gaven uitwisseling op, 5 (12,5%) parallelle les, 8 (20%) immersie en 5 (12,5%) andere. Bijgevolg:

Uitwisseling (2%) > correspondentie (1%) > immersie (0,5%) > par. les = andere (0,3%)

→ **Nederlands Limburg – PROJECTTYPES (14 = 100%)**

Op een totaal van 14 scholen uit Nederlands Limburg zijn er 3 (21,4%) die deelnemen aan een correspondentieproject, 9 (64,3%) aan een uitwisseling, 3 (21,4%) aan een project met parallelle lessen, 3 (21,4%) aan een immersieproject en 4 (28,6%) gaven op dat ze deelnemen aan een ander type project. Vandaar:

Uitwisseling (0,5%) > andere (0,2%) > correspondentie = par. les = immersie (0,2%)

→ **Belgisch Limburg – PROJECTTYPES (18 = 100%)**

Van de 18 scholen uit Belgisch Limburg die op deze vraag reageerden zijn er 5 (27,8%) die correspondentie aanduiden, 14 (77,8%) uitwisseling, 1 (5,6%) parallelle les, geen enkele koos immersie en 3 (16,7%) deelden mee dat ze deelnemen aan een ander type project. Bijgevolg:

Uitwisseling (1%) > correspond. (0,3%) > andere (0,2%) > par.les (0,1%) > imm. (0%)

→ **Aken – PROJECTTYPES (24 = 100%)**

24 (100%) scholen uit Aken reageerden op deze vraag. 4 (17,4%) ervan duiden correspondentie aan, 16 (69,6%) uitwisseling, 2 (8,7%) parallelle les, 1 (4,3%) immersie en 8 (34,8%) andere. Vandaar de volgende rangschikking:

Uitwisseling (1%) > andere (0,5%) > correspond. (0,2%) > par.les (0,1%) > imm. (0,1%)

→ **Duitstalige Gemeenschap – PROJECTTYPES** (2 = 100%)

Slechts 2 scholen uit de Duitstalige Gemeenschap reageerden op deze vraag. 1 school duidde correspondentie aan, 1 uitwisseling, 1 parallelle lessen, geen enkele immersie en nog 1 andere. Dus:

Correspondentie = uitwisseling = parallel les = andere (0,1%) > immersie (0%)

9.1.2.4. TYPE CONTACT [Welk type contact vindt er plaats?]

9.1.2.4.1. Subregio's per type contact

→ **VIRTUEEL CONTACT – subregionaal** (49 = 100%)

In totaal reageerden 49 scholen dat ze deelnemen aan projecten waar virtuele contacten worden onderhouden. Hiervan bevinden er zich 16 (32,7%) in Luik, 7 (14,3%) in Nederlands Limburg, 8 (16,3%) in Belgisch Limburg, 16 (32,7%) in Aken en 2 (4,1%) in de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik = Aken (1%) > B. Limburg (0,5%) > N. Limburg (0,4%) > D.Gem. (0,1%)

→ **REËEL CONTACT – subregionaal** (91 = 100%)

91 respondenten duidden aan dat ze deelnemen aan projecten waar reële contacten worden onderhouden waarvan 36 (39,6%) in Luik, 13 (14,3%) in Nederlands Limburg, 16 (17,6%) in Belgisch Limburg, 24 (26,4%) in Aken en 2 (2,2%) in de Duitstalige Gemeenschap. Vandaar:

Luik (2%) > Aken (1%) > B. Limburg (1%) > N. Limburg (0,8%) > D. Gem. (0,1%)

9.1.2.4.2. Type contact per subregio

→ **Luik – TYPE CONTACT** (36 = 100%)

Van de 36 Luikse scholen die reageerden op deze vraag duidden er 16 (44,4%) virtueel aan en alle 36 (100%) gaven bovendien te kennen dat ze deelnemen aan projecten waar de aard van het contact reëel is. Vandaar:

Reëel contact (2%) > virtueel contact (1%)

→ **Nederlands Limburg – TYPE CONTACT** (14 = 100%)

Van de 14 scholen uit Nederlands Limburg die antwoordden op deze vraag, duidden er 7 (50%) virtueel aan en 13 (92,9%) reëel. Dus:

Reëel contact (1%) > virtueel contact (0,4%)

→ **Belgisch Limburg – TYPE CONTACT** (18 = 100%)

18 scholen uit Belgisch Limburg hebben geantwoord op de vraag naar de aard van het contact bij een buurtaal-ontmoetingsproject. Hiervan gaven er 8 (44,4%) te kennen dat ze deelnemen aan een project waarbij het contact virtueel is. 16 (88,9%) scholen antwoordden dat ze deelnemen aan projecten die gebaseerd zijn op reëel contact. Bijgevolg:

Reëel contact (1%) > virtueel contact (0,5%)

→ **Aken – TYPE CONTACT** (26 = 100%)

26 scholen uit de subregio Aken reageerden op deze vraag. 16 (61,5%) respondenten duiden virtueel contact aan, 24 (92,3%) onder hen kozen voor reëel contact. Dit betekent:

Reëel contact (1%) > virtueel contact (1%)

→ **Duitstalige Gemeenschap – TYPE CONTACT** (2 = 100%)

2 scholen uit de Duitstalige Gemeenschap hebben deze vraag beantwoord. Beide scholen gaven aan dat ze deelnemen aan projecten waar zowel reële als virtuele contacten plaatsvinden. Vandaar:

Reëel contact = virtueel contact (0,1%)

9.1.2.5. ONDERSTEUNING [Wordt uw project ondersteund?]

9.1.2.5.1. Subregio's per ondersteuningsvorm

→ **ONDERSTEUNING FINANCIËEL – subregionaal** (46 = 100%)

Van de 46 scholen die reageerden op de vraag te weten of hun project(en) financieel worden ondersteund bevinden er zich 18 (39,1%) in Luik, 11 (23,9%) in Nederlands Limburg, 6 (13%) in Belgisch Limburg, 10 (21,7%) in Aken en 1 (2,2%) in de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik (1%) > N. Limburg (1%) > Aken (1%) > B. Limburg (0,4%) > D.Gem. (0,1%)

→ **ONDERSTEUNING PEDAGOGISCH – subregionaal** (25 = 100%)

In totaal gaven 25 respondenten te kennen dat ze pedagogische steun verkrijgen voor hun project(en). Hiervan situeren er zich 12 (48%) in Luik, 4 (16%) in Nederlands Limburg, 3 (12%) in Belgisch Limburg, 5 (20%) in Aken en 1 (4%) in de Duitstalige Gemeenschap. Vandaar:

Luik (1%) > Aken (0,3%) > N. Limburg (0,2%) > B. Limburg (0,2%) > D.Gem. (0,1%)

9.1.2.5.2. Ondersteuning per subregio

→ **Luik – ONDERSTEUNING (25 = 100%)**

Van de 25 Luikse scholen die aangaven dat hun project(en) ondersteund worden hebben er 18 (72%) financiële steun aangeduid en 12 (48%) duiden pedagogische steun aan. Dus:

Financiële steun (1%) > pedagogische steun (1%)

→ **Nederlands Limburg – ONDERSTEUNING (12 = 100%)**

12 scholen uit de subregio Nederlands Limburg antwoordden op de vraag naar ondersteuning. Hiervan gaven er 11 (91,7%) te kennen dat ze financiële steun krijgen en 4 (33,3%) duiden pedagogische ondersteuning aan. Voor deze subregio geldt dus:

Financiële steun (1%) > pedagogische steun (0,2%)

→ **Belgisch Limburg – ONDERSTEUNING (7 = 100%)**

7 scholen uit de subregio Belgisch Limburg ontvangen steun voor hun project(en). In 6 (85,7%) gevallen gaat het om financiële steun en in 3 (42,9%) om pedagogische. Bijgevolg:

Financiële steun (0,4%) > pedagogische steun (0,2%)

→ **Aken – ONDERSTEUNING (11 = 100%)**

11 respondenten reageerden op de vraag naar ondersteuning waarvan er 10 (90,9%) financiële steun aanduiden en 5 (45,5%) pedagogische. Vandaar:

Financiële steun (1%) > pedagogische steun (0,3%)

→ **Duitstalige Gemeenschap – ONDERSTEUNING (2 = 100%)**

Slechts 2 scholen uit deze subregio gaven te kennen dat ze ondersteuning verkrijgen voor hun project(en). Hiervan duidde er 1 financiële steun aan en opnieuw 1 school antwoordde dat ze kan rekenen op pedagogische hulp. Bijgevolg:

Financiële steun = pedagogische steun (0,1%)

9.1.2.6. AANDACHT [Voldoende aandacht voor buurtaalonderwijs?]

9.1.2.6.1. Subregio's per aandachtsniveau

→ **VOLDOENDE AANDACHT – subregionaal (60 = 100%)**

Van de 60 scholen die aangaven dat de eigen onderwijsinstelling voldoende aandacht besteedt aan buurtaalonderwijs bevinden er zich 27 (45%) in Luik, 5 (8%) in Nederlands

Limburg, 12 (20%) in Belgisch Limburg en 16 (27%) in Aken. Binnen het JA-subsample reageerde geen enkele school uit de Duitstalige Gemeenschap op deze vraag. Vandaar:

Luik (2%) > Aken (1%) > B. Limburg (1%) > N. Limburg (0,3%)

→ **ONVOLDOENDE AANDACHT – subregionaal (21 = 100%)**

21 scholen gaven te kennen dat hun onderwijsinstelling onvoldoende aandacht besteedt aan buurtaalonderwijs. Hiervan situeren er zich 8 (38%) in Luik, 5 (24%) in Nederlands Limburg, 2 (10%) in Belgisch Limburg en 6 (29%) in Aken. Ook hier zijn er binnen het JA-subsample geen gegevens beschikbaar voor de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik (0,5%) > Aken (0,4%) > N. Limburg (0,3%) > B. Limburg (0,1%)

9.1.2.6.2. Aandacht per subregio

→ **Luik – AANDACHT (35 = 100%)**

Van de 35 Luikse scholen die reageerden op deze vraag zijn er 8 (22,9%) die vinden dat er onvoldoende aandacht aan buurtaalonderwijs wordt besteed. 27 respondenten (77,1%) is van mening dat er voldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs. Dus:

Voldoende aandacht (2%) > onvoldoende aandacht (0,5%)

→ **Nederlands Limburg – AANDACHT (10 = 100%)**

Van de 10 scholen uit Nederlands Limburg hebben er 5 aangeduid dat er voldoende aandacht wordt besteed aan buurtaalonderwijs. Opnieuw 5 scholen waren de tegenovergestelde mening toegedaan. Bijgevolg:

Voldoende aandacht = onvoldoende aandacht (0,3%)

→ **Belgisch Limburg – AANDACHT (14 = 100%)**

Op een totaal van 14 scholen duiden er 2 (14,3%) aan dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs. 12 scholen (85,7%) hielden er een tegengestelde mening op na. Dus:

Voldoende aandacht (1%) > onvoldoende aandacht (0,1%)

→ **Aken – AANDACHT (22 = 100%)**

Van de 22 scholen uit Aken duiden er 6 (27,3%) dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs. 16 respondenten (72,7%) antwoordden het tegenovergestelde. Bijgevolg:

Voldoende aandacht (1%) > onvoldoende aandacht (0,4%)

9.1.3. Kruistabellen met frequenties voor de onderwijsniveaus¹⁴

9.1.3.1. DOELTAAL [Wat is de doeltaal in het project?]

9.1.3.1.1. Onderwijsniveaus per doeltaal

→ DOELTAAL Nederlands – onderwijsniveau (58 = 100%)

58 respondenten gaven aan dat ze deelnemen aan een project waar Nederlands als doeltaal fungeert. Hiervan behoren er 23 (39,7%) tot het basisonderwijs en 35 (60,3%) tot het secundair onderwijs. Bijgevolg:

Secundair (7%) > basis (2%)

→ DOELTAAL Frans – onderwijsniveau (39 = 100%)

Van de 39 respondenten die aangaven dat ze Frans als doeltaal gebruiken behoren er 11 (28,2%) tot het basisonderwijs en 28 (71,8%) tot het secundair. Vandaar:

Secundair (6%) > basis (1%)

→ DOELTAAL Duits – onderwijsniveau (41 = 100%)

41 scholen duiden Duits als doeltaal aan. 9 (22%) onder hen zijn basisscholen en 32 (78%) secundaire scholen. Dus:

Secundair (6%) > basis (0,8%)

9.1.3.1.2. Doeltalen per onderwijsniveau

→ Basisonderwijs – DOELTALEN (32 = 100%)

In totaal reageerden 32 scholen uit het basisonderwijs op de vraag naar doeltaalgebruik. Onder hen gaven er 23 (71,9%) aan dat ze Nederlands als doeltaal gebruiken, 11 scholen (34,4%) duiden Frans aan en 9 respondenten (28,1) antwoordden Duits. Bijgevolg:

Nederlands (2%) > Frans (1%) > Duits (0,8%)

→ Secundair onderwijs – DOELTALEN (67 = 100%)

Van de 67 secundaire scholen die reageerden op deze vraag duiden er 35 (52,2%) Nederlands als doeltaal aan, 28 (41,8%) Frans en 32 (47,8%) Duits. Vandaar:

¹⁴ De output met een overzicht van de resultaten bekomen voor de frequenties per onderwijsniveau kunnen geraadpleegd worden in Bijlage 1.2. **Voor de kruisingen met onderwijsniveau is het belangrijk op te merken dat de percentages die in de grijze balken verschijnen niet staan voor de verhouding ten overstaan van de totale EMR-schoolpopulatie (i.e. 1694 scholen). Hier wordt namelijk een onderscheid gemaakt tussen de verhouding ten overstaan van de subpopulatie basisscholen in de EMR (i.e. 1199) enerzijds en de subpopulatie secundaire scholen binnen de EMR (i.e. 495) anderzijds.**

Nederlands (7%) > Duits (6%) > Frans (6%)

9.1.3.2. DOELGROEP [Welke doelgroep wordt beoogd?]

9.1.3.2.1. Onderwijsniveaus per doelgroep

→ **DOELGROEP leerlingen – onderwijsniveau (97 = 100%)**

97 respondenten gaven aan dat ze als doelgroep leerlingen gebruiken waaronder 31 (32%) basisscholen en 66 (68%) secundaire scholen. Bijgevolg:

Secundair (3%) > basis (13%)

→ **DOELGROEP leerkrachten – onderwijsniveau (22 = 100%)**

Van de 22 respondenten die leerkrachten als doelgroep opgaven zijn er 11 basisscholen en opnieuw 11 secundaire scholen. Dus:

Secundair (2%) = basis (1%)¹⁵

→ **DOELGROEP directie – onderwijsniveau (10 = 100%)**

10 respondenten gaven te kennen dat ze meewerken aan projecten waar de directie als doelgroep geldt. Hieronder behoren 5 scholen tot het basisonderwijs en opnieuw 5 scholen tot het secundair. Bijgevolg:

Secundair (1%) = basis (0,4%)¹⁶

9.1.3.2.2. Doelgroepen per subregio

→ **Basisonderwijs – DOELGROEPEN (33 = 100%)**

Van de 33 basisscholen die reageerden op de vraag naar de doelgroepen zijn er 31 (93,9%) die werken met leerlingen, 11 (33,3%) die deelnemen aan projecten met leerkrachten als doelgroep en 5 (15,2%) die de directie als doelgroep voorstellen. Dus:

Leerlingen (3%) > leerkrachten (1%) > directie (0,4%)

→ **Secundair onderwijs – DOELGROEPEN (66 = 100%)**

66 secundaire scholen hebben geantwoord op de vraag naar het gebruik van doelgroepen in het kader van buurtaal- en ontmoetingsprojecten. Hiervan duiden alle 66 respondenten (100%) leerlingen als doelgroep aan, 11 scholen (16,7%) kozen voor leerkrachten en 5 (7,6%) voor directie. Vandaar:

¹⁵ Dus het aantal basis- en secundaire scholen met leerkrachten als projectdoelgroep is gelijk, maar de verhouding tot hun respectieve populatie is voor beide groepen uiteraard anders!

¹⁶ Opnieuw gelijke absolute cijfers, maar een verschil in relatieve cijfers gezien de verschillende grootte van de beide populaties.

Leerlingen (13%) > leerkrachten (2%) > directie (1%)

9.1.3.3. TYPE PROJECT [Om welk soort samenwerking gaat het?]

9.1.3.3.1. Onderwijsniveaus per type project

→ **CORRESPONDENTIE – onderwijsniveau (37 = 100%)**

In totaal gaven 37 respondenten te kennen dat ze meewerken aan een correspondentieproject waaronder 15 (40,5%) basisscholen en 22 (59,5%) secundaire scholen. Vandaar:

Secundair (4%) > basis (1%)

→ **UITWISSELING – onderwijsniveau (76 = 100%)**

76 respondenten antwoordden dat ze deelnemen aan een uitwisselingsproject waaronder 21 (27,6%) basisscholen en 55 (72,4%) secundaire instellingen. Bijgevolg:

Secundair (11%) > basis (2%)

→ **PARALLELE LES – onderwijsniveau (12 = 100%)**

Van de 12 scholen die te kennen gaven dat ze deelnemen van een project op basis van parallelle lessen zijn er 4 (33,3%) basisscholen en 8 (66,7%) secundaire scholen. Dus:

Secundair (2%) > basis (0,3%)

→ **IMMERSIE – onderwijsniveau (12 = 100%)**

12 instellingen duiden immersie aan als type project waaraan ze deelnemen. Hieronder bevinden zich 6 (50%) instellingen uit het basisonderwijs en 6 (50%) scholen uit het secundair. Bijgevolg:

Secundair (1%) = basis (0,5%)

→ **ANDERE – onderwijsniveau (21 = 100%)**

21 respondenten antwoordden dat ze deelnemen aan een ander type project waaronder 8 (38,1%) basisscholen en 13 (61,9%) secundaire scholen. Vandaar:

Secundair (3%) > basis (0,7%)

9.1.3.3.2. Projecttypes per onderwijsniveau

→ **Basonderwijs – PROJECTTYPES (30 = 100%)**

Van de 30 basisscholen die reageerden op deze vraag duiden er 15 (50%) correspondentie aan, 21 (70%) uitwisseling, 4 (13,3%) parallelle les, 6 (20%) immersie en 8 (26,7%) andere. Vandaar:

Uitwisseling (2%) > correspond. (1%) > andere (0,7%) > imm. (0,5%) > par. les (0,3%)

→ **Secundair onderwijs – PROJECTTYPES (67 = 100%)**

In totaal hebben 67 secundaire scholen geantwoord op deze vraag. Hiervan antwoordden er 22 (32,8%) correspondentie, 55 (82,1%) uitwisseling, 8 (11,9%) parallelle les, 6 (9%) immersie en 13 (19,4%) andere. Bijgevolg:

Uitwisseling (11%) > correspond. (4%) > andere (3%) > par. les (2%) > immersie (1%)

9.1.3.4. TYPE CONTACT [Welk type contact vindt er plaats?]

9.1.3.4.1. Onderwijsniveaus per type contact

→ **VIRTUEEL – onderwijsniveau (49 = 100%)**

Op een totaal van 49 respondenten die aangaven dat ze meewerken aan een project dat gebaseerd is op virtuele contacten behoren er 16 (32,7%) tot het basisonderwijs en 33 (67,3%) tot het secundair. Dit levert dus de volgende rangschikking op:

Secundair (7%) > basis (1%)

→ **REËEL – onderwijsniveau (91 = 100%)**

Van de 91 scholen die antwoordden dat ze reële contacten onderhouden behoren er 29 (31,9%) tot het basisonderwijs en 62 (68,1%) tot het secundair. Bijgevolg:

Secundair (13%) > basis (2%)

9.1.3.4.2. Type contact per onderwijsniveau

→ **basisonderwijs – TYPE CONTACT (33 = 100%)**

Van de 33 basisscholen die reageerden op deze vraag zijn er 16 (48,5%) die virtuele contacten onderhouden en 29 (87,9%) die reëel contact hebben met partners binnen het kader van een buurttaalproject. Vandaar:

Reëel contact (2%) > virtueel contact (1%)

→ **secundair onderwijs – TYPE CONTACT (63 = 100%)**

63 secundaire instellingen hebben geantwoord op deze vraag waarvan er 33 (52,4%) aangeven dat ze virtuele contacten hebben met hun projectpartners. 62 (98,4%) respondenten delen mee dat ze deelnemen aan projecten waar het contact reëel is. Bijgevolg:

Reëel contact (13%) > virtueel contact (7%)

9.1.3.5. ONDERSTEUNING [Wordt uw project ondersteund?]

9.1.3.5.1. Onderwijsniveau per ondersteuningsvorm

→ **ONDERSTEUNING FINANCIËEL – onderwijsniveau (46 = 100%)**

Op een totaal van 46 respondenten die aangaven dat hun project financieel wordt ondersteund behoren 21 (45,7%) instellingen tot het basisonderwijs en 25 (54,3%) tot het secundair. Vandaar:

Secundair (5%) > basis (2%)

→ **ONDERSTEUNING PEDAGOGISCH – onderwijsniveau (25 = 100%)**

25 respondenten duiden aan dat ze pedagogische steun krijgen voor hun project. Hiervan behoren 12 (48%) scholen tot het basisonderwijs en 13 (52%) tot het secundair. Dus:

Secundair (3%) > basis (1%)

9.1.3.5.2. Ondersteuning per onderwijsniveau

→ **basisonderwijs – ONDERSTEUNING (27 = 100%)**

Van de 27 basisscholen die antwoordden op deze vraag duiden er 21 (77,8%) financiële steun aan en 12 (44,4%) kozen voor pedagogische hulp. Bijgevolg:

Financiële steun (2%) > pedagogische steun (1%)

→ **secundair onderwijs – ONDERSTEUNING (30 = 100%)**

Op een totaal van 30 secundaire scholen duiden 25 instellingen (83,3%) financiële steun aan en 13 (43,3%) pedagogische. Vandaar:

Financiële steun (5%) > pedagogische steun (3%)

9.1.3.6. AANDACHT [Voldoende aandacht voor buurtaalonderwijs?]

9.1.3.6.1. Onderwijsniveau per aandachtsniveau

→ **VOLDOENDE AANDACHT – onderwijsniveau (60 = 100%)**

Op een totaal van 60 respondenten die aangaven dat er voldoende aandacht wordt besteed aan buurtaalonderwijs binnen de eigen instelling behoren er 14 (23%) tot het basisonderwijs en 46 (77%) tot het secundair. Bijgevolg:

Secundair (9%) > basis (1%)

→ **ONVOLDOENDE AANDACHT – onderwijsniveau (21 = 100%)**

In totaal antwoordden 21 respondenten dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs binnen de eigen instelling. Hiervan behoren 11 scholen (44%) tot het basisonderwijs en 10 (17,9%) tot het secundair. Dus:

Basis (1%) > secundair (2%)

9.1.3.6.2. Aandacht per onderwijsniveau

→ **Basisonderwijs – AANDACHT (25 = 100%)**

Op een totaal van 25 basisscholen vinden er 11 (44%) dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs terwijl er 14 (56%) een tegenovergestelde mening op nahoudt. Bijgevolg:

Voldoende aandacht (1%) > onvoldoende aandacht (1%)

→ **Secundair onderwijs – AANDACHT (56 = 100%)**

Van de 56 secundaire scholen die reageerden op deze vraag waren er 10 (17,9%) die vinden dat er onvoldoende aandacht wordt besteed aan buurtaalonderwijs terwijl 46 (82,1%) respondenten het tegenovergestelde denkt. Dus:

Voldoende aandacht (10%) > onvoldoende aandacht (2%)

9.2. NEEN-Dataset [Voor een algemeen overzicht van de resultaten: zie Tabel 7 p. 45]

9.2.1. Rechte tellingen voor de hele EMR¹⁷

Rechte tellingen voor de NEEN-set beperken zich tot slechts 2 variabelen, namelijk, GEEN DEELNAME en AANDACHT. Dit komt omdat respondenten die ‘neen’ antwoordden op de vraag te weten of ze deelnemen aan een buurtaal-ontmoetingsproject, expliciet werden aangespoord zich te beperken tot het beantwoorden van deze twee gesloten vragen.

→ **GEEN DEELNAME – regionaal (416 = 100%)** [Waarom neemt uw school niet (meer) deel?]
Voor deze variabele beschikken we in totaal over 416 bruikbare observaties. Hiervan duiden er 67 (16,1%) aan dat ze niet deelnemen aan een project omwille van het feit dat

¹⁷ De output met een overzicht van de resultaten bekomen voor de rechte tellingen op regionaal niveau kunnen geraadpleegd worden in Bijlage 2.1. Meer in het bijzonder dient men in iedere kruistabel te kijken naar de ‘row totals’. **Percentages in de grijze balken staan systematisch voor de verhouding ten overstaan van de totale EMR schoolpopulatie (i.e. 1694)!**

er geen interesse is. 122 respondenten (29,3%) gaven te kennen dat ze niet deelnemen wegens een gebrek aan middelen. 26 scholen (6,3%) zien af van een project omdat ze geen partnerschool vinden terwijl 248 respondenten (59,6%) verklaren dat een project voor hen niet haalbaar is omdat de taakbelasting te hoog is. 41 instellingen (9,9%) zien een project niet zitten omdat het volgens hen onvoldoende resultaten oplevert. 54 scholen (13%) zijn van oordeel dat een buurtaalproject geen meerwaarde biedt. 10 cases (2,4%) geven te kennen dat het voor hen gewoonweg onmogelijk is een project op te zetten. Tenslotte deelden 108 scholen (26%) mee dat er nog andere redenen waren die verklaren waarom ze niet deelnemen aan een buurtaal- en ontmoetingsproject. Dit levert dus het volgende overzichtresultaat op:

Belasting 15% > middelen 7% > andere 6% > interesse 4% > meerwaarde 3% > resultaat 2% > partner 2% > mogelijk 1%

Verder bleek dat er binnen de totale NEEN-set, 183 scholen (42%) meerdere redenen tegelijkertijd opgaven wanneer hen gevraagd werd waarom ze niet deelnemen aan een buurtaal- ontmoetingsproject.

Tabel 5 tenslotte dient om een beter overzicht te krijgen van de ‘andere’ redenen die door de respondenten werden opgegeven toen hun gevraagd werd waarom ze niet deelnemen aan een project. Deze tabel laat tevens zien welke ‘andere’ redenen door een subregio al dan niet werden genoemd.

Tabel 5: overzicht ‘andere’ redenen om niet deel te nemen aan een project

	EMR				
	Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.
1. lesprogramma is te druk bezet	x	x			X
2. andere prioriteiten		x			
3. “onbekend” in deze regio		x			
4. fusieproces met andere school		x			
5. dergelijke projecten maken thans geen deel uit van de schoolontwikkeling		x			
6. er worden reeds vreemde talen onderwezen		x			
7. onvoldoende informatie ter beschikking	x	x	x		
8. dit is geen taak die weggelegd is voor het basisonderwijs		x	x		
9. er wordt nascholing vreemde taal aangeboden		x			
10. wens om iets met eigen dialect te doen		x			
11. wijziging leraren/directiekorps		x	x	x	
12. nog in verkennende/opstartfase	x	x			
13. geen lesstof ter beschikking		x			
14. deelname aan project met Engels als doeltaal	x	x			
15. kinderen moeten eerst hun eigen taal goed onder de knie krijgen	x	x	x		
16. school is te klein			x		
17. geen initiatief/flexibiliteit onder de leerkrachten	x		x		X
18. vorige uitwisseling is stilgevallen			x		

19. groot aantal leerlingen met als thuistaal niet Nederlands (= Turks)	x		x		
20. organisatie van dergelijk project is te complex			x		
21. te grote groepen leerlingen			x		
22. te belastend voor de kinderen die nu al vaak met 3 talen worden geconfronteerd			x		
23. de kostprijs ligt te hoog voor de school			x		
24. gebrek aan leerkrachten met voldoende taalcompetenties	x			x	
25. nemen reeds deel aan andere projecten	x				X
26. beter (vroegtijdig) Engels aanleren	x				
27. vrees doelstellingen niet te halen	x				
28. te weinig studenten in taalklassen	x				
29. te weinig aantal uren talen op het programma	x				
30. verantwoordelijkheden zijn te zwaar tijdens zulke uitwisselingen	x				
31. de taalkundige bagage van de leerlingen is te beperkt	x				

→ **AANDACHT – regionaal (363 = 100%)** [Voldoende aandacht voor buurtaalonderwijs?]
 In totaal reageerden 363 (100%) respondenten binnen het NEEN-subsample op deze vraag. Hiervan gaven er 252 (69,4%) te kennen dat ze vinden dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs binnen de eigen instelling. 111 scholen (30,6%) hielden er een tegenovergestelde mening op na. Voor het NEEN-subsample geldt dus de volgende rangschikking:

Onvoldoende aandacht > voldoende aandacht

Nu we voor de variabele AANDACHT naast de resultaten voor het JA-subsample (cf. pagina 18) ook de gegevens voor het NEEN-subsample kennen, kunnen we ons een beeld vormen voor het complete EMR-sample. Concreet voegen we de resultaten voor beide subsamples bij elkaar.

Als we dan eerst kijken naar de resultaten voor VOLDOENDE AANDACHT, dan zien we dat er binnen het complete EMR-sample in totaal 171 (i.e. 60 + 111) scholen zijn die vinden dat de eigen instelling genoeg aandacht besteedt aan buurtaalonderwijs. Deze 171 scholen staan voor 10% van de totale EMR-schoolpopulatie (i.e. 1694 scholen).

Met betrekking tot de gegevens voor ONVOLDOENDE AANDACHT stellen we vast dat er binnen het complete EMR-sample 273 (i.e. 21 + 252) scholen zijn die vinden dat er niet genoeg aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs binnen de eigen instelling. Deze 273 scholen vertegenwoordigen 16% van de totale EMR-schoolpopulatie. Bijgevolg geldt de volgende schikking voor het complete EMR-sample:

Onvoldoende aandacht (16%) > voldoende aandacht (10%)

9.2.2. Kruistabellen met frequenties voor de subregio's¹⁸

9.2.2.1. GEEN DEELNAME [Waarom neemt uw school niet (meer) deel?]

9.2.2.1.1. Subregio's per reden om af te zien van deelname

→ GEEN INTERESSE – subregionaal (67 = 100%)

Er waren 67 respondenten die antwoordden dat ze niet deelnemen aan een project omwille van een gebrek aan interesse bij directie, leerkrachten, leerlingen en/of ouders. Hiervan bevinden er zich 20 (29,9%) in Luik, 14 (20,9%) in Nederlands Limburg, 11 (16,4%) in Belgisch Limburg, 21 (31,3%) in Aken en 1 (1,5%) in de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Aken (1%) > Luik (1%) > N. Limburg (1%) > B. Limburg (1%) > D.Gem. (0,1%)

→ GEEN MIDDELEN – subregionaal (122 = 100%)

122 respondenten gaven te kennen dat ze over weinig of geen financiële middelen beschikken om deel te nemen aan een buurttaal- ontmoetingsproject waaronder 57 (46,7%) Luikse scholen, 16 (13,1%) instellingen uit Nederlands Limburg, 13 (10,7%) uit Belgisch Limburg, 32 (26,2%) uit Aken en 4 (3,3%) uit de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik (3%) > Aken (2%) > N. Limburg (1%) > B. Limburg (1%) > D. Gem. (0,2%)

→ GEEN PARTNERSCHOOL – subregionaal (26 = 100%)

26 respondenten nemen niet deel aan een project omdat ze geen partnerschool vinden. Hiervan situeren er zich 6 (23,1%) in Luik, 1 (3,8%) in Nederlands Limburg, 5 (19,2%) in Belgisch Limburg, 11 (42,3%) in Aken en 3 (11,5%) in de Duitstalige Gemeenschap. Vandaar:

Aken (1%) > Luik (0,4%) > B. Limburg (0,3%) > D. Gem. (0,2%) > N. Limburg (0,1%)

→ TE HOGE TAAKBELASTING – subregionaal (248 = 100%)

248 respondenten deelden mee dat ze afzien van deelname aan een project wegens een te hoge taakbelasting. Hieronder bevinden zich 94 (37,9%) Luikse scholen, 45 (18,1%) instellingen uit Nederlands Limburg, 26 (10,5%) uit Belgisch Limburg, 80 (32,3%) uit Aken en 3 (1,2%) uit de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik (6%) > Aken (5%) > N. Limburg (3%) > B. Limburg (2%) > D.Gem. (0,2%)

¹⁸ De output met een overzicht van de resultaten bekomen voor de frequenties per subregio kunnen geraadpleegd worden in Bijlage 2.1. Hier dient men binnen de kruistabel te kijken naar de 'row percentages' en de 'column percentages'. **Percentages in de grijze balken staan systematisch voor de verhouding ten overstaan van de totale EMR-schoolpopulatie (i.e. 1694 instellingen)!**

→ **ONVOLDOENDE RESULTAAT – subregionaal (41 = 100%)**

41 scholen geloven niet in het feit dat het resultaat van een buurtaal- ontmoetingsproject in verhouding staat tot de tijd die er in moet worden geïnvesteerd. Meer in detail werd deze mening geuit door 15 (36,6%) Luikse scholen, 2 (4,9%) uit Nederlands Limburg, 8 (19,5%) uit Belgisch Limburg, 10 (24,4%) uit Aken en 6 (14,6%) uit de Duitstalige Gemeenschap. Dit resulteert in het volgende overzicht:

Luik (6%) > Aken (1%) > B. Limburg (0,5%) > D.Gem. (0,4%) > N. Limburg (0,1%)

→ **ONVOLDOENDE MEERWAARDE – subregionaal (54 = 100%)**

54 instellingen twijfelen aan de didactische meerwaarde van een buurtaal- ontmoetingsproject. Hieronder tellen we 27 (50%) Luikse scholen, 7 (13%) scholen uit Nederlands Limburg, 9 (16,7%) uit Belgisch Limburg, 9 (16,7%) uit Aken en 2 (3,7%) uit de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik (2%) > B. Limburg = Aken (1%) > N. Limburg (0,4%) > D.Gem. (0,1%)

→ **ONMOGELIJK – subregionaal (10 = 100%)**

Slechts 10 scholen deelden mee dat het voor hen onmogelijk is deel te nemen aan een project. Hieronder bevinden zich 5 (50%) Luikse instellingen, 3 (30%) uit Nederlands Limburg, 1 (10%) uit Belgisch Limburg, geen enkele uit Aken en slechts 1 (10%) uit de Duitstalige Gemeenschap. Vandaar:

Luik (0,3%) > N. Limburg (0,2%) > B. Limburg = D.Gem. (0,1%) > Aken (0%)

→ **ANDERE – subregionaal (108 = 100%)**

In totaal gaven 108 respondenten een andere reden op die verklaart waarom ze niet deelnemen aan een project. Hiervan bevinden er zich 40 (37%) in Luik, 34 (31,5%) in Nederlands Limburg, 28 (25,9%) in Belgisch Limburg, 1 (0,9%) in Aken en 5 (4,6%) in de Duitstalige Gemeenschap. Dus:

Luik (2%) > N. Limburg (2%) > B. Limburg (2%) > D.Gem. (0,3%) > Aken (0,1%)

9.2.2.1.2. Redenen om af te zien van deelname per subregio

→ **Luik – GEEN DEELNAME (165 = 100%)**

Op een totaal van 165 Luikse scholen die reageerden op de vraag te weten waarom ze niet deelnemen aan een project duiden er 20 (12,1%) geen interesse aan, 57 (34,5%) geen middelen, 6 (3,6%) geen partnerschool, 94 (57%) te hoge taakbelasting, 15 (9,1%) onvoldoende resultaat, 27 (16,4%) onvoldoende meerwaarde, 5 (3%) onmogelijk en 40 (24,2%) andere. Bijgevolg:

Belasting 1% > middelen 3% > andere 2% > meerwaarde 2% > interesse 1% > resultaat 1% > partner 0,4% > mogelijk 0,3%

→ **Nederlands Limburg – GEEN DEELNAME** (76 = 100%)

76 scholen uit Nederlands Limburg hebben geantwoord op deze vraag. Hiervan duidden er 14 (18,4%) geen interesse aan, 16 (21,1%) geen middelen, 1 (1,3%) geen partner, 45 (59,2%) te hoge taakbelasting, 2 (2,6%) onvoldoende resultaat, 7 (9,2%) onvoldoende meerwaarde, 3 (3,9%) onmogelijk en 34 (44,7%) andere. Vandaar:

Belasting 3% > andere 2% > middelen 1% > interesse 1% > meerwaarde 0,4% > mogelijk 0,2% > resultaat 0,1% > partner 0,1%

→ **Belgisch Limburg – GEEN DEELNAME** (57 = 100%)

57 instellingen uit Belgisch Limburg reageerden op deze vraag waarvan er 11 (19,3%) geen interesse aankruisten, 13 (22,8%) geen middelen, 5 (8,8%) geen partner, 26 (45,6%) te hoge werklast, 8 (14%) onvoldoende resultaat, 9 (15,8%) onvoldoende meerwaarde, 1 (1,8%) onmogelijk en 28 (49,1%) andere. Dus:

Andere 2% > belasting 2% > middelen 1% > interesse 1% > meerwaarde 1% > resultaat 0,5% > partner 0,3% > mogelijk 0,1%

→ **Aken – GEEN DEELNAME** (104 = 100%)

104 scholen uit de subregio Aken reageerden op deze vraag. Hiervan duidden er 21 (20,2%) geen interesse aan, 32 (30,8%) geen middelen, 11 (10,6%) geen partnerschool, 80 (76,9%) te hoge werkbelasting, 10 (9,6%) onvoldoende resultaat, 9 (8,7%) onvoldoende meerwaarde en 1 (1%) andere. Geen enkele school kruiste onmogelijk aan. Dit levert het volgende overzicht op:

Belasting 5% > middelen 2% > interesse 1% > partner 1% > resultaat 1% > meerwaarde 0,5% > andere 0,1% > mogelijk 0%

→ **Duitstalige Gemeenschap – GEEN DEELNAME** (14 = 100%)

14 respondenten die reageerden op deze vraag zij afkomstig uit de Duitstalige Gemeenschap. Onder hen duidde er 1 (7,1%) school geen interesse aan, 4 (28,6%) geen middelen, 3 (21,4%) geen partner, 3 (21,4%) een te hoge belasting, 6 (42,9%) onvoldoende resultaat, 2 (14,3%) onvoldoende meerwaarde, 1 (7,1%) onmogelijk en 5 (35,7%) andere. Bijgevolg:

Resultaat 0,4% > andere 0,3% > middelen 0,2% > partner = belasting 0,2% > meerwaarde 0,1% > interesse = mogelijk 0,1%

9.2.2.2. AANDACHT [Voldoende aandacht voor buurtaalonderwijs?]

9.2.2.2.1. Subregio's per aandachtsniveau

→ **VOLDOENDE AANDACHT – subregionaal** (111 = 100%)

In totaal gaven 111 scholen te kennen dat er binnen de eigen instelling voldoende aandacht wordt besteed aan buurtaalonderwijs. Hiervan situeren zich 51 scholen (46%) in Luik, 6 (5%) in Nederlands Limburg, 25 (23%) in Belgisch Limburg, 19 (17%) in Aken en 10 (9%) in de Duitstalige Gemeenschap. Dus:

Luik (3%) > B. Limburg (1%) > Aken (1%) > D.Gem. (1%) > N. Limburg (0,4%)

→ **ONVOLDOENDE AANDACHT – subregionaal (252 = 100%)**

252 respondenten vinden dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs binnen de eigen instelling met onder hen 109 scholen (43%) uit Luik, 51 (20%) uit Nederlands Limburg, 11 (4%) uit Belgisch Limburg, 80 (32%) uit Aken en 1 (0,4%) uit de Duitstalige Gemeenschap. Bijgevolg:

Luik (6%) > Aken (5%) > N. Limburg (3%) > B. Limburg (1%) > D.Gem. (0,1%)

9.2.2.2.2. Aandachtsniveaus per subregio

→ **Luik – AANDACHT (160 = 100%)**

Van de 160 Luikse scholen die reageerden op deze vraag gaven er 109 (68,1%) te kennen dat hun instelling onvoldoende aandacht besteedt aan buurtaalonderwijs. 51 scholen (31,9%) hielden er een tegenovergestelde mening op na. Bijgevolg:

Onvoldoende aandacht (6%) > voldoende aandacht (3%)

→ **Nederlands Limburg – AANDACHT (57 = 100%)**

57 scholen uit Nederlands Limburg antwoordden op deze vraag. Hiervan zijn er 51 (89,5%) die vinden dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs en slechts 6 (10,5%) die het tegenovergestelde denken. Vandaar:

Onvoldoende aandacht (3%) > voldoende aandacht (0,4%)

→ **Belgisch Limburg – AANDACHT (36 = 100%)**

Op een totaal van 36 scholen uit Belgisch Limburg zijn er 11 (30,6%) die vinden dat er onvoldoende aandacht aan buurtaalonderwijs wordt besteed. 25 (69,4%) denken daar echter anders over. Dus:

Voldoende aandacht (1%) > onvoldoende aandacht (1%)

→ **Aken – AANDACHT (99 = 100%)**

99 scholen uit de subregio Aken vulden deze vraag in. 80 (80,8%) van hen vinden dat buurtaalonderwijs onvoldoende aanbod komt binnen de eigen instelling. 19 instellingen (19,2%) denken daar anders over. Bijgevolg:

Onvoldoende aandacht (5%) > voldoende aandacht (1%)

→ **Duitstalige Gemeenschap – AANDACHT (11 = 100%)**

Van de 11 scholen uit de Duitstalige Gemeenschap die reageerden op deze vraag is er slechts 1 (9,1%) die vindt dat er onvoldoende aandacht naar buurtaalonderwijs uitgaat terwijl er 10 (90,9%) zijn die daar anders over denken. Vandaar:

Voldoende aandacht (1%) > onvoldoende aandacht (0,1%)

9.2.3. Kruistabellen met frequenties voor de onderwijsniveaus¹⁹

9.2.3.1. GEEN DEELNAME [Waarom neemt uw school niet (meer) deel?]

9.2.3.1.1. Onderwijsniveaus per reden om af te zien van deelname

→ **GEEN INTERESSE – onderwijsniveau (47 = 100%)**

47 respondenten gaven aan dat ze afzien van deelname aan een buurtaalproject wegens een gebrek aan interesse. Hieronder bevinden zich 38 (80,9%) basisscholen en 9 (19,1%) secundaire. Dus:

Basis (3%) > secundair (2%)

→ **GEEN MIDDELEN – onderwijsniveau (65 = 100%)**

65 respondenten beschikken niet over voldoende middelen om deel te nemen aan een project. Hiervan behoren er 50 (76,9%) tot het basisonderwijs en 15 (23,1%) tot het secundair. Bijgevolg:

Basis (4%) > secundair (3%)

→ **GEEN PARTNERSCHOOL – onderwijsniveau (20 = 100%)**

20 scholen geven aan dat ze geen partnerschool vinden om een buurtaalproject mee op te zetten. Meer in het bijzonder onderscheiden we binnen deze groep 15 (75%) basisscholen en 5 (25%) instellingen uit het secundair onderwijs. Dus:

Basis (1%) > secundair (1%)

→ **TE HOGE TAAKBELASTING – onderwijsniveau (154 = 100%)**

Van de 154 scholen die afzien van deelname aan een project wegens een te hoge taakbelasting behoren er 125 (81,2%) tot het basisonderwijs en 29 (18,8%) tot het secundair. Vandaar:

Basis (10%) > secundair (6%)

¹⁹ De output met een overzicht van de resultaten bekomen voor de frequenties per onderwijsniveau kunnen geraadpleegd worden in Bijlage 2.2. **De percentages die vermeld worden in de grijze overzichtsbalken staan niet voor de verhouding ten overstaan van de complete EMR-schoolpopulatie (i.e. 1694 instellingen). Er wordt namelijk een onderscheid gemaakt tussen de verhouding ten overstaan van de subpopulatie basisscholen in de EMR enerzijds (i.e. 1199 scholen) en de verhouding subpopulatie secundaire scholen binnen de EMR (i.e. 495 cases) anderzijds. Ook moet opgemerkt worden dat voor de kruisingen tussen de variabele GEEN DEELNAME en onderwijsniveau er slechts 251 van de 440 cases binnen het totale NEEN-subsample kunnen worden gebruikt. Dit is te wijten aan het feit dat er voor de subregio Luik geen duidelijk overzicht ter beschikking is dat toelaat uit te maken of een Luikse respondent behoort tot het basis- of het secundair onderwijs.**

→ **ONVOLDOENDE RESULTAAT – onderwijsniveau** (26 = 100%)
26 instellingen vinden dat een project onvoldoende resultaat oplevert waaronder 18 (69,2%) basisscholen en 8 (30,8%) secundaire. Vandaar:

Basis (2%) > secundair (2%)

→ **ONVOLDOENDE MEERWAARDE – onderwijsniveau** (27 = 100%)
27 respondenten weerhouden zich van deelname aan een project omwille van het feit dat een dergelijk initiatief volgens hen onvoldoende meerwaarde oplevert. Binnen deze groep onderscheiden we 22 (81,5%) basisscholen en 5 (18,5%) secundaire. Bijgevolg:

Basis (2%) > secundair (1%)

→ **ONMOGELIJK – onderwijsniveau** (5 = 100%)
Slechts 5 respondenten deelden mee dat het voor hen onmogelijk is deel te nemen aan een project. Onder hen 2 (40%) basisscholen en 3 (60%) secundaire. Dus:

Secundair (0,6%) > basis (0,2%)

→ **ANDERE – onderwijsniveau** (68 = 100%)
68 instellingen gaven andere redenen op die mee verklaren waarom ze niet deelnemen aan een project. Hieronder bevinden zich 50 (73,5%) basisscholen en 18 (26,5%) secundaire. Vandaar:

Basis (4%) > secundair (4%)

9.2.3.1.2. Redenen om af te zien van deelname per onderwijsniveau

→ **Basisonderwijs – GEEN DEELNAME** (196 = 100%)
Van de 196 basisscholen die reageerden op deze vraag antwoordden er 38 (19,4%) geen interesse, 50 (25,5%) geen middelen, 15 (7,7%) geen partner, 125 (63,8%) te hoge werklast, 18 (9,2%) onvoldoende resultaat, 22 (11,2%) onvoldoende meerwaarde, 2 (1%) onmogelijk en 50 (25,5%) andere. Dit leidt tot het volgende overzicht:

Belasting 10% > middelen = andere 4% > interesse 3% > meerwaarde 2% > resultaat 2% > partner 1% > mogelijk 0,2%

→ **Secundair onderwijs – GEEN DEELNAME** (55 = 100%)
Op een totaal van 55 secundaire scholen die antwoordden op deze vraag duiden er 9 (16,4%) geen interesse aan, 15 (27,3%) geen middelen, 5 (9,1%) geen partner, 29 (52,7%) te hoge belasting, 8 (14,5%) onvoldoende resultaat, 5 (9,1%) gebrek aan meerwaarde, 3 (5,5%) onmogelijk en 18 (32,7%) andere. Dus:

Belasting 6% > andere 4% > middelen 3% > interesse 2% > resultaat 2% > partner = meerwaarde 1% > mogelijk 1%

9.2.3.2. AANDACHT²⁰ [Voldoende aandacht voor buurtaalonderwijs?]

9.2.3.2.1. Onderwijsniveaus per aandachtsniveau

→ **VOLDOENDE AANDACHT – onderwijsniveau (60 = 100%)**

Op een totaal van 60 scholen die vinden dat er binnen de eigen instelling voldoende aandacht wordt besteed aan buurtaalonderwijs behoren 42 (70%) cases tot het basisonderwijs en 18 (30%) tot het secundair. Bijgevolg:

Basis (4%) > secundair (4%)

→ **ONVOLDOENDE AANDACHT – onderwijsniveau (143 = 100%)**

143 respondenten gaven te kennen dat er volgens hen onvoldoende aandacht wordt besteed aan buurtaalonderwijs. Binnen deze groep onderscheiden we 113 (79%) basisscholen en 30 (21%) secundaire scholen. Vandaar:

Basis (9%) > secundair (6%)

9.2.3.2.2. Aandachtsniveaus per onderwijsniveau

→ **Basonderwijs – AANDACHT (155 = 100%)**

In totaal reageerden 155 basisscholen op deze vraag. 113 (72,9%) onder hen vinden dat er onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs terwijl 42 (27,1%) instellingen van oordeel zijn dat buurtaalonderwijs voldoende aan bod komt. Bijgevolg:

Onvoldoende aandacht (9%) > voldoende aandacht (4%)

→ **Secundair onderwijs – AANDACHT (48 = 100%)**

Van de 48 secundaire scholen die antwoordden op deze vraag vinden er 30 (62,5%) dat hun instelling onvoldoende aandacht besteed aan buurtaalonderwijs. 18 (37,5%) scholen houden er een tegenovergestelde mening op na. Dus:

Onvoldoende aandacht (6%) > voldoende aandacht (4%)

9.3. Overzicht belangrijkste resultaten voor gesloten vragen

In deze sectie brengen we een samenvattend overzicht van de belangrijkste resultaten. We beperken ons tot de gegevens die ons toelaten een antwoord te formuleren op de deelvragen die mee aan de basis van deze studie liggen (cf. sectie 3). Tabel 6 presenteert overzichtsresultaten voor de JA-set en Tabel 7 bevat gegevens bekomen voor de NEEN-set.

²⁰ Voor de kruisingen tussen de variabele AANDACHT en onderwijsniveau beschikken we slechts over 203 van de 440 cases binnen het NEEN-subsample. Dit is te wijten aan (1) missing values en (2) het feit dat binnen de subregio Luik scholen niet konden worden gecategoriseerd bij het basis- of het secundair onderwijs.

Tabel 6: overzichtresultaten voor de JA-set²¹

JA-DATASET	
	Resultaten voor EMR: 100 cases (6%)
DOELTAAL DOELGROEP TYPE PROJECT TYPE CONTACT ONDERSTEUNING AANDACHT	Nederlands 3% > Duits 2% > Frans 2% Leerlingen 6% > leerkrachten 1% > directie 1% Uitwisseling 4% > correspondentie 2% > andere 1% > parallele les = immersie 1% Reëel contact 5% > virtueel contact 3% Financiële ondersteuning 3% > pedagogische ondersteuning 1% Voldoende aandacht 4% > onvoldoende aandacht 1%
	Resultaten voor subregio LUIK: 40 cases (2%)
DOELTAAL DOELGROEP TYPE PROJECT TYPE CONTACT ONDERSTEUNING AANDACHT	Nederlands 2% > Duits 1% > Frans 0,4% Leerlingen 2% > leerkrachten 0,3% > directie 0,1% Uitwisseling 2% > correspondentie 1% > immersie 0,5% > parallele les = andere 0,3% Reëel contact 2% > virtueel contact 1% Financiële ondersteuning 1% > pedagogische ondersteuning 1% Voldoende aandacht 2% > onvoldoende aandacht 0,5%
	Resultaten voor subregio NEDERLANDS LIMBURG: 14 cases (1%)
DOELTAAL DOELGROEP TYPE PROJECT TYPE CONTACT ONDERSTEUNING AANDACHT	Duits 1% > Nederlands 1% > Frans 0,3% Leerlingen 1% > leerkrachten 0,3% > directie 0,1% Uitwisseling 0,5% > andere 0,2% > correspondentie = parallele les = immersie 0,2% Reëel contact 1% > virtueel contact 0,4% Financiële ondersteuning 1% > pedagogische ondersteuning 0,2% Voldoende aandacht = onvoldoende aandacht 0,3%
	Resultaten voor subregio BELGISCH LIMBURG: 18 cases (1%)
DOELTAAL DOELGROEP TYPE PROJECT TYPE CONTACT ONDERSTEUNING AANDACHT	Frans 1% > Duits 0,2% > Nederlands 0,2% Leerlingen 1% > leerkrachten 0,1% > directie 0,1% Uitwisseling 1% > correspondentie 0,3% > andere 0,2% > parallele les 0,1% > immersie 0% Reëel contact 1% > virtueel contact 0,5% Financiële ondersteuning 0,4% > pedagogische ondersteuning 0,2% Voldoende aandacht 1% > onvoldoende aandacht 0,1%
	Resultaten voor subregio AKEN: 26 cases (2%)
DOELTAAL DOELGROEP TYPE PROJECT TYPE CONTACT ONDERSTEUNING AANDACHT	Nederlands 1% > Frans 1% > Duits 1% Leerlingen 2% > leerkrachten 0,4% > directie 0,2% Uitwisseling 1% > andere 0,5% > correspondentie 0,2% > parallele les 0,1% > immersie 0,1% Reëel contact 1% > virtueel contact 1% Financiële ondersteuning 1% > pedagogische ondersteuning 0,3% Voldoende aandacht 1% > onvoldoende aandacht 0,1%
	Resultaten voor subregio DUITSTALIGE GEMEENSCHAP: 2 cases (0,1%)
DOELTAAL DOELGROEP TYPE PROJECT TYPE CONTACT ONDERSTEUNING AANDACHT	Frans 0,1% > Duits 0,1% > Nederlands 0% Leerlingen = leerkrachten 0,1% > directie 0,1% Correspondentie = uitwisseling = parallele les = andere 0,1% > immersie 0% Reëel contact = virtueel contact 0,1% Financiële ondersteuning = pedagogische ondersteuning 0,1% GEEN DATA BESCHIKBAAR
	Resultaten voor BASISONDERWIJS: 33 cases (3%)
DOELTAAL DOELGROEP TYPE PROJECT TYPE CONTACT ONDERSTEUNING AANDACHT	Nederlands 2% > Frans 1% > Duits 0,8% Leerlingen 3% > leerkrachten 1% > directie 0,4% Uitwisseling 2% > correspondentie 1% > andere 0,7% > immersie 0,5% > parallele les 0,3% Reëel contact 2% > virtueel contact 1% Financiële ondersteuning 2% > pedagogische ondersteuning 1% Voldoende aandacht 1% > onvoldoende aandacht 1%
	Resultaten voor SECUNDAIR ONDERWIJS: 67 cases (14%)
DOELTAAL DOELGROEP	Nederlands 7% > Duits 6% > Frans 6% Leerlingen 13% > leerkrachten 2% > directie 1%

²¹ Percentages staan steeds voor de verhouding ten overstaan van de gehele EMR-schoolpopulatie (i.e. 1694 scholen) behalve voor basisonderwijs en secundair onderwijs. Hier drukken percentages de verhouding uit t.o.v. het totaal aantal basisscholen in de EMR (i.e. 1199) enerzijds en t.o.v. het totaal aantal secundaire scholen binnen de EMR (i.e. 495) anderzijds.

TYPE PROJECT TYPE CONTACT ONDERSTEUNING AANDACHT	Uitwisseling 11% > correspondentie 4% > andere 3% > parallele les 2% > immersie 1% Reëel contact 2% > virtueel contact 1% Financiële ondersteuning 5% > pedagogische ondersteuning 3% Voldoende aandacht 10% > onvoldoende aandacht 2%
---	---

Tabel 7: overzichtresultaten voor de NEEN-set²²

NEEN-DATASET	
Resultaten voor EMR: 440 cases (26%)	
GEEN DEELNAME AANDACHT	Belasting 15% > middelen 7% > andere 6% > interesse 4% > meerwaarde 3% > resultaat 2% > partner 2% > mogelijk 1% Onvoldoende aandacht 15% > voldoende aandacht 7%
Resultaten voor subregio LUIK: 175 cases (10%)	
GEEN DEELNAME AANDACHT	Belasting 6% > middelen 3% > andere 2% > meerwaarde 2% > interesse 1% > resultaat 1% > partner 0,4% > mogelijk 0,3% Onvoldoende aandacht 6% > voldoende aandacht 3%
Resultaten voor subregio NEDERLANDS LIMBURG: 76 cases (4%)	
GEEN DEELNAME AANDACHT	Belasting 3% > andere 2% > middelen 1% > interesse 1% > meerwaarde 0,4% > mogelijk 0,2% > resultaat 0,1% > partner 0,1% Onvoldoende aandacht 3% > voldoende aandacht 0,4%
Resultaten voor subregio BELGISCH LIMBURG: 59 cases (3%)	
GEEN DEELNAME AANDACHT	Andere 2% > belasting 2% > middelen 1% > interesse 1% > meerwaarde 1% > resultaat 0,5% > partner 0,3% > mogelijk 0,1% Voldoende aandacht 1% > onvoldoende aandacht 1%
Resultaten voor subregio AKEN: 115 cases (7%)	
GEEN DEELNAME AANDACHT	Belasting 5% > middelen 2% > interesse 1% > partner 1% > resultaat 1% > meerwaarde 0,5% > andere 0,1% > mogelijk 0% Onvoldoende aandacht 5% > voldoende aandacht 1%
Resultaten voor subregio DUITSTALIGE GEMEENSCHAP: 15 cases (1%)	
GEEN DEELNAME AANDACHT	Resultaat 0,4% > andere 0,3% > middelen 0,2% > partner = belasting 0,2% > meerwaarde 0,1% > interesse = mogelijk 0,1% Voldoende aandacht 1% > onvoldoende aandacht 0,1%
Resultaten voor BASISONDERWIJS: 207 cases (17%)	
GEEN DEELNAME AANDACHT	Belasting 10% > middelen = andere 4% > interesse 3% > meerwaarde 2% > resultaat 2% > partner 1% > mogelijk 0,2% Onvoldoende aandacht 9% > voldoende aandacht 4%
Resultaten voor SECUNDAIR ONDERWIJS: 58 cases (12%)	
GEEN DEELNAME AANDACHT	Belasting 6% > andere 4% > middelen 3% > interesse 2% > resultaat 2% > partner = meerwaarde 1% > mogelijk 1% Onvoldoende aandacht 6% > voldoende aandacht 4%

10. Overzicht respons open vragen

De vraaglijst bevatte 3 open vragen die concreet bedoeld waren om informatie te verkrijgen met betrekking tot projectnaam, projectinhoud en gewenste overheidssteun. In deze sectie zullen we de verkregen antwoorden per vraag ophoofden.

10.1. PROJECTNAAM

Tabel 8 geeft een overzicht van de projecten waaraan deelgenomen wordt (of reeds deelgenomen werd).

²² Percentages staan steeds voor de verhouding ten overstaan van de gehele EMR-schoolpopulatie (i.e. 1694 scholen) behalve voor basisonderwijs en secundair onderwijs. Hier drukken percentages de verhouding uit t.o.v. het totaal aantal basisscholen in de EMR (i.e. 1199) enerzijds en t.o.v. het totaal aantal secundaire scholen binnen de EMR (i.e. 495) anderzijds.

Tabel 8: projectnamen

	EMR				
	Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.
Comenius	X	X		X	
CND Gemmenich		X			
HGG Würselen		X			
Socrates		X			
Euregionalisering van algemene vorming en voorbereiding op de arbeidsmarkt		X			
Europees Platform		X			
Werkgemeenschap Grensland		X			
EuroKIS project		X			
Collegium Rodense		X			
Aischylos		X			
Taalklassen			X		
Van "school" naar "école" !			X		
Proqua			X		
5-landenontmoeting			X		
Carolingia	X		X	X	
Klavertje Drie			X		
Qualité	X				
Trèfle	X				
Eurégio compétences	X				
Eurobabel (Carolingia)				X	
Theseus				X	
STOAG III				X	
Begbau in der Region				X	
Maastricht und Aachen im Vergleich (Euregio)				X	
Meine, deine, unsere Sprache (Comenius)					X
SGO-ECEF					X

10.2. PROJECTINHOUD

Om de overzichtelijkheid van de resultaten te garanderen, maken we met betrekking voor de verzamelde gegevens aangaande projectinhoud een onderscheid tussen de verschillende subregio's.

10.2.1. Luik

Notre projet n'est pas de rendre tous les enfants bilingues mais de faire place à une ouverture vers une autre culture - Ecole partenaire : DE PERROEN, Maastricht - En privilégiant la communication, notre projet permet de supprimer les inhibitions et de faire

prendre conscience que l'apprentissage du Néerlandais est nécessaire pour communiquer avec les enfants de l'école partenaire - Rencontres entre classes et visites communes dans la région - Correspondance entre les enfants - Réalisation de BD dans l'autre langue - Le projet a reçu le label européen des langues en 1998. [respondent 1]

Correspondance entre les classes de 6ème étudiant le Néerl. Avec une classe de 6ème de Flandre - Ce projet conduit à de nombreux échanges car l'objectif est un séjour de 4 journées dans la famille des correspondants. [respondent 2]

Les enfants correspondent avec d'autres de l'école De Vierboten à Nieuwpoort. Lors des classes de mer, les élèves rencontreront les élèves néerlandophones - Les élèves néerlandophones seront ensuite invités une journée à Seraing. [respondent 3]

Enseignement immersif en Néerlandais : Plonger les apprenants dans un bain linguistique - Dispenser toutes les matières du programme dans la langue cible - Classe dirigée par un enseignant muni des titres requis - faire acquérir dans un délai assez court les éléments essentiels de la langue - Promouvoir une culture élargie au départ de la culture d'origine et de la culture de la langue cible. [respondent 4]

Nous avons des mamans bénévoles qui viennent chaque semaine animer une heure de Néerlandais dans les classes de 1ère année primaire à la quatrième année primaire. Elles sont toutes enseignantes (professeur d'université, régente ou institutrice avec mention néerlandais). Elles travaillent en concertation avec le professeur de langues de 5ème et 6ème primaire. De plus, une institutrice maternelle bilingue anime régulièrement des activités dès la maternelle. [respondent 5]

De futurs enseignants néerlandais de Maastricht viennent pendant une semaine dans notre école pour observer son fonctionnement et donnent un coup de main aux enseignants. [respondent 6]

Nos 2 classes en immersion Néerlandais (15 h en 3ème maternelle et 14 h en 1ère primaire) correspondent avec les élèves de Nerem (Tongres). Nous avons le projet de les accueillir chez nous et de faire une visite en leur compagnie (Blegny-mine) ; plus tard dans l'année, nos élèves iront à Tongres. [respondent 7]

Les enfants de chaque communauté choisissent un conte à théâtraliser dans leur langue. Ils reçoivent une école néerlandaise et allemande à qui ils présentent leur spectacle. Echange entre les enfants après le spectacle dans les différentes langues. Chaque école invite les autres et propose la même chose dans leur langue. Les contes sont racontés différemment d'un pays à l'autre. Grâce aux théâtralisations différentes, les enfants pourront comprendre les différences. [respondent 8]

Le projet se déroule à 2 niveaux bien distincts : 1. Pour le degré inférieur, nous organisons un échange traditionnel (séjour dans les familles - 5 jours dont 2 jours consacrés à des excursions et 1 jour de participation aux cours). 2. Pour les élèves du

cycle de détermination, nous organisons un séjour de 10 jours en Allemagne dans les familles avec travail en entreprise. [respondent 9]

20 élèves et 2 ou 3 professeurs sont invités à participer à une semaine d'activités organisées en septembre, une année à Liège, une année à Vienne. Chaque élève est accueilli et rendra l'hospitalité à un partenaire. Les activités sont proposées dans la langue du pays d'accueil avec une aide aux plus faibles. Les activités sont multiples et variées : culturelles, sportives, linguistiques, scolaires et parascolaires. [respondent 10]

Dans le cadre de l'échange linguistique entre la "Laurenburgische Gelehrtenschule" de Ratzelburg et notre athénée, 25 élèves d'une classe équivalente à la 4ème année sont invités au sein de l'école du 24 au 28 octobre 2005. Ces élèves ont des correspondants belges de la 3ème à la 6ème année. Ils sont conviés à suivre certains cours et à participer à des excursions pédagogiques. Ils sont hébergés en famille d'accueil. Nos élèves se rendront en Allemagne du 20 au 26 novembre 2005. [respondent 11]

Echange linguistique avec l'école "Technisch Instituut Sint-Lodewijk" de Genk : correspondance suivi d'un échange réel : d'abord dans une ville flamande (Genk, Hasselt), ensuite visite d'une ville en Wallonie (Huy, Namur). [respondent 12]

Première prise de contact via courrier et mails - 1ère rencontre - travail sur BD et échange de questions - 2ème rencontre - 3ème rencontre + festive - En prévision : Rencontre de 2 ou 3 jours pour construire un projet théâtral ou musical. [respondent 13]

Echange de courrier et mails - Séjour d'une semaine en Autriche (cours, visites culturelles) avec logement dans la famille du correspondant - Préparation d'un dossier dans la langue "cible" concernant la géographie, l'histoire, la vie sociale et les curiosités de la ville de Salzbourg et ses environs - Présentation orale par les élèves dans le cadre du cours et rédaction d'un dossier dont tous les élèves disposeront. [respondent 14]

Il s'agit d'un double échange : le premier, virtuel, se faisant par e-mail (une fois par semaine); le second, bien concret, (une à deux fois par mois) se base sur une visite à Hasselt, l'autre à Liège. Les élèves suivant une à deux heures de cours dans l'autre langue. L'après-midi étant réservée à des activités culturelles, didactiques, voire récréatives avec, la plupart du temps, des questionnaires bilingues. La finalité étant la réalisation d'un rapport collectif bilingue concernant toutes les activités effectuées. [respondent 15]

10.2.2. Nederlands Limburg

Kwaliteitszorg [respondent 1]

Kennismaken met en waardering en respect tonen voor taal en cultuur. [respondent 2]

Structurele uitwisseling van leerkrachten. [respondent 3]

Opbouwen van vriendschappen en contacten via brief, e-mail, enz. [respondent 4]

M.b.v. native speakers worden (ontmoetingstaal) communicatieactiviteiten uitgevoerd. Leerkracht van een bepaalde school gaat naar de partnerschool en verzorgt Nederlandse activiteiten. [respondent 5]

Culturele taalprojecten die nauw aansluiten bij het P.T.A. (programma van toetsing en afsluiting) - diverse historische, geologische thema's, bevolkingskunde, enz. - uitwisselingen met Denemarken, Griekenland, Polen, Duitsland, Frankrijk, Schotland. [respondent 6]

Docenten van beide scholen zetten gezamenlijk een programma in elkaar dat uitgaat van vakinhouden. Leerlingen kunnen intekenen voor welk vak zij kiezen. Uitwisseling zelf/intern heterogene groepen/praktijk. Producten: posters, power point, expositie. [respondent 7]

Ontwikkelen van curriculum met euregionale/Europese dimensie - aan leerlingen een solide basis bieden om een vervolgstudie te beginnen - aanzienlijk betere kansen verschaffen op de euregionale arbeidsmarkt. [respondent 8]

Grieks toneelstuk wordt op verschillende plaatsen opgevoerd in het Nederlands, Frans en Duits. Via lichtbakken wordt de gesproken tekst vertaald in de taal van het land waar de opvoering plaatsvindt. De toneelspelers spreken hun moedertalen! [respondent 9]

Nederlands als tweede taal wordt onderwezen aan leerlingen van de voorlaatste en laatste klas van de Ganztags Hauptschule in HÃ¶ngen om zo hun kansen op de Nederlandse arbeidsmarkt te vergroten. 2 x per week 90 minuten les. Opgave voor deelname is vrijwillig. [respondent 10]

Uitwisseling van leerkrachten, leerlingen en leermiddelen. Samen sporten en creatief verblijven. [respondent 11]

10.2.3. Belgisch Limburg

Uitwisselen van informatie tussen scholen voor leerlingen met een verstandelijke beperking. [respondent 1]

Samen met activiteiten bezig zijn en zo elkaar leren kennen en waarderen. [respondent 2]

Kwaliteitszorg [respondent 3]

Kennismaken met en waardering en respect tonen voor taal en cultuur. [respondent 4]

Structurele uitwisseling van leerkrachten. [respondent 5]

Opbouwen van vriendschappen en contacten via brief, e-mail, enz. [respondent 6]

M.b.v. native speakers worden (ontmoetingstaal) communicatieactiviteiten uitgevoerd. Leerkracht van een bepaalde school gaat naar de partnerschool en verzorgt Nederlandse activiteiten. [respondent 7]

Projecten veelal in het Duits, soms in het Engels - Comeniusprojecten met scholen in Zweden, Polen Frankrijk, Oostenrijk, Duitsland, Italië, Spanje, Kroatië, Slovenië. [respondent 8]

Culturele taalprojecten die nauw aansluiten bij het P.T.A. (programma van toetsing en afsluiting) - diverse historische, geologische thema's, bevolkingskunde, enz. - uitwisselingen met Denemarken, Griekenland, Polen, Duitsland, Frankrijk, Schotland. [respondent 9]

Docenten van beide scholen zetten gezamenlijk een programma in elkaar dat uitgaat van vakinhouden. Leerlingen kunnen intekenen voor welk vak zij kiezen. Uitwisseling zelf/intern heterogene groepen/praktijk. Producten: posters, power point, expositie. [respondent 10]

Ontwikkelen van curriculum met euregionale/Europese dimensie - aan leerlingen een solide basis bieden om een vervolgstudie te beginnen - aanzienlijk betere kansen verschaffen op de euregionale arbeidsmarkt. [respondent 11]

10.2.4. Aken

Virtuelle Kontakte in der Muttersprache, Lehrkräfte als Übersetzer, Austausch und Gegenbesuch geplant. [respondent 1]

Direkte Kommunikation mit der Partnerschule. Begegnungen im Nachbarland oder reiner Spracherwerb im Kurs-Verband. [respondent 2]

"Eurobabel" - Unterricht in Nachbarsprache (deutsch-niederländisch) durch Kollegen der Partnerschulen. Weitergeführt durch virtuelle Kontakte. [respondent 3]

Unterrichtsangebot in der Partnersprache, z.T. mit Qualifikation. [respondent 4]

Gemeinsame Aktivitäten von deutschen und niederländischen Schülern. Informeller Austausch der Lehrkräfte und Schulleitungen bei gemeinsamen Veranstaltungen. [respondent 5].

Gemeinsame Projekte der Partnerschulen: Aufführung zweisprachiger Musicals, Singspielen, Gemeinsame Unterrichtsprojekte, Märchenprojekte, gemeinsame Präsentationen. [respondent 6]

Einkaufen in den Niederlanden und Freizeitgestaltung bei unseren Nachbarn. [respondent 7]

Kennenlernen durch gegenseitige Besuche, Beteiligung an Schulfesten bzw. typisch-länderbezogenen Festen. [respondent 8]

Schülerinnen und Schüler der Grenzregion miteinander in Kontakt bringen - Vorurteile gegenüber den Nachbarn aufheben - Zusammenarbeit in den jeweiligen erlernten Sprachen ermöglichen. [respondent 9]

Gegenseitiger Schüler-/Lehreraustausch [respondent 10]

In den Partnerländern untersuchen Schüler die Architektur ihrer Heimat, beschreiben diese, bauen Modelle, zeichnen Bilder und vergleichen die jeweiligen Ergebnisse. [respondent 11]

Austausch mit Aufenthalt in Familien zum Kennenlernen von Kultur und Sprache, Programme jeweils gestaltet von der aufnehmenden Schule bei Besuch und Gegenbesuch, Vorbereitung jeweils im Unterricht. [respondent 12]

Die eigene Muttersprache ist die geschriebene, die fremde Sprache die gelesene Sprache. Durch gleiche Unterrichtsthemen werden eine Gesprächsgrundlage geschaffen und die Sinnentnahme erleichtert. Die deutsche Lehrerin verfährt in der niederländischen Partnerschule entsprechend, dort werden auch Kindergartenkinder in Deutsch unterrichtet. [respondent 13]

10.2.5. Duitstalige Gemeenschap

Sprachförderung (Kinder, die die Unterrichtssprache nicht in ausreichenden Maße beherrschen), Einsatz des Sprachstandstests „Bärenstark“ aus Berlin, Druck eines „Alltagswörterbuchs“. [respondent 1]

Einsatz des Native Speakers zusätzlich zu den Aktivitäten in der Zweitsprache durch die Klassenleiter. [respondent 2]

Partnerschule ist eine Grundschule aus der Bretagne. Projektthema: Leben, Kultur, in der jeweiligen „Schulgegend“. Austausch Lehrer/Lehrer – Kinder/Kinder. [respondent 3]

10.3. GEWENSTE OVERHEIDSSTEUN

10.3.1. Luik

1. Apprentissage des langues dès la 3ème maternelle
2. Matériel didactique
3. Disposer d'assistants native speaker
4. Formation des professeurs

5. Moyens financiers supplémentaires
6. Plus de périodes réservées aux cours de langues
7. Obligation d'apprendre la langue du voisin
8. Echange de professeurs entre régions voisines
9. Cours gratuit en dehors de l'horaire scolaire
10. Contacts avec écoles partenaires dans l'EMR

10.3.2. Nederlands Limburg

1. didactisch materiaal
2. native speaker/meer personeel
3. financiële steun van de overheid
4. efficiëntere methodes
5. lerarenopleiding
6. ICT-content transfereerbaar maken
7. Uitwisseling good-practice
8. Faciliteiten voor taalassistenten
9. Extra formatieplaats voor leerkracht
10. Ondersteuning bij opzet en uitvoering van het project (geen extra taakbelasting leerkracht)
11. Groter evenwicht tussen onderwijstijd en aantal vakken/meer speelruimte
12. Voldoende informatie
13. Contacten met reeds bestaande projecten
14. Structurele inpassing in lesrooster
15. Digitaal materiaal voor zelfstudie
16. Uitwisseling en tijd om met regionale partners te werken
17. Praktijkuitwisseling bevorderen
18. Taal direct gekoppeld aan technische uitwisseling en technisch handelen

10.3.3. Belgisch Limburg

1. didactisch materiaal
2. native speaker/meer personeel
3. financiële steun van de overheid
4. efficiëntere methodes
5. lerarenopleiding
6. ICT-content transfereerbaar maken
7. Uitwisseling good-practice
8. Faciliteiten voor taalassistenten
9. Extra formatieplaats voor leerkracht
10. Ondersteuning bij opzet en uitvoering van het project (geen extra taakbelasting leerkracht)
11. Keuze uit meerdere talen dan vooral EN
12. Groter evenwicht tussen onderwijstijd en aantal vakken/meer speelruimte

13. Voldoende informatie
14. Contacten met reeds bestaande projecten
15. Passende leerlijn
16. Structurele inpassing in lesrooster

10.3.4. Aken

GEEN GEGEVENS BESCHIKBAAR

10.3.5. Duitstalige Gemeenschap

1. Geldmittel für Transport
2. Lehrpersonal für den Unterricht in Fremdsprache
3. Native speakers
4. Logistisches Problem
5. Angepaste Schulbücher und Weiterbildung für das Fach Niederländisch
6. Mehrere Stundenanpassungen

11. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de bekomen resultaten kunnen we tot enkele algemene conclusies komen. In eerste instantie leert deze studie ons dat, voor de hele EMR, Nederlands de meest frequent beoogde doeltaal is, gevolgd door Duits en Frans. De meeste buurtaal- en ontmoetingsprojecten zijn in de eerste plaats duidelijk gericht op een doelgroep van leerlingen, maar ook leerkrachten en directie worden bij dergelijke projecten betrokken, zij het in mindere mate. Het merendeel van de projecten zijn gebaseerd op het concept van uitwisseling. Verder komt correspondentie als type project ook relatief vaak aan bod. Er wordt minder gewerkt met immersie of parallele lessen. Andere werkvormen die werden genoemd gaan van (buitenlandse) stages en e-mailprojecten tot toneelstukken, sportkampen en taalonderwijs verzorgd door native speakers. Ook leert deze studie ons dat deelnemers aan een buurtaal- en ontmoetingsproces vaker reële contacten met elkaar onderhouden dan virtuele. Opvallend is dat slechts een zeer kleine fractie van de deelnemende instellingen kunnen rekenen op ondersteuning. Zij die toch kunnen genieten van enige hulp geven te kennen dat deze ondersteuning vaker financieel dan pedagogisch van aard is. Ook is het opvallend dat er meer respondenten zijn die vinden dat er binnen de eigen instelling onvoldoende aandacht uitgaat naar buurtaalonderwijs dan dat er scholen zijn die vinden dat er voldoende aandacht aan wordt besteed.

Scholen die niet deelnemen aan buurtaal- en ontmoetingsprojecten geven duidelijk te kennen dat de belangrijkste verklarende factor een te hoge werkbelasting is. Verder wordt het afzien van participatie aan dergelijke projecten ook in verband gebracht met een gebrek aan financiële en didactische middelen en een gebrek aan interesse bij personeel,

leerlingen en ouders. In mindere mate worden ook de meerwaarde en het uiteindelijke resultaat van dergelijke projecten in vraag gesteld. Een zeer kleine groep respondenten beweert zelfs dat het voor hen onmogelijk is een buurtaalproject op te zetten. Verder worden nog een aantal andere verklarende factoren vermeld dan diegene die in de vragenlijst waren opgenomen. De belangrijkste hier zijn het gebrek aan informatie, een te druk bezet lesprogramma, wijzigingen in het directie- en lerarenkorps en een tekort aan goed opgeleide leerkrachten die beschikken over de vereiste competenties. Opvallend is ook dat in de subregio's Luik en Belgisch Limburg een aantal instellingen duidelijk te kennen gaven dat het voor hen moeilijk is om deel te nemen aan buurtaalprojecten omdat vele leerlingen (vaak van allochtone afkomst en met als moedertaal Turks of Arabisch) in de eerste plaats nood hebben aan degelijk onderwijs in Frans (voor de subregio Luik) en Nederlands (voor de subregio Belgisch Limburg). Verder kwam ook duidelijk naar voren dat vele scholen in de subregio Luik prioriteit geven aan het Engels (en dus niet Nederlands of Duits) als te onderwijzen vreemde taal.

Wat de enquête ons verder nog leert, is dat er een aantal duidelijke wensen zijn met betrekking tot overheidssteun. Zo werden ondermeer de volgende verlangens geuit:

- meer ruimte op de uurroosters voor buurtaalonderwijs
- meer en betere verstrekking van informatie
- bruikbaar (en efficiënter) didactisch materiaal
- native speakers om taalonderwijs te ondersteunen
- meer mogelijkheden tot uitwisseling van ervaringen
- projecten zouden geen extra taakbelasting mogen zijn voor leerkrachten
- financiële ondersteuning

BIJLAGE 1.1.

Kruistabellen met frequenties voor de (sub)regio's

-

JA-set

Kruistabel DOELTAAL x (sub) regio (JA-set)

	Count	Luik	N. Limbu rg	B. Limbu rg	Aken	D. Gem.	Row Total
\$DOELTAA		1	2	3	4	5	
Taal van het project	28	10	4	16	0	58	
	48.3	17.2	6.9	27.6	.0	58.6	
	71.8	71.4	22.2	61.5	.0		
	28.3	10.1	4.0	16.2	.0		
Taal van het project	6	5	14	12	2	39	
	15.4	12.8	35.9	30.8	5.1	39.4	
	15.4	35.7	77.8	46.2	100.0		
	6.1	5.1	14.1	12.1	2.0		
Taal van het project	15	11	5	9	1	41	
	36.6	26.8	12.2	22.0	2.4	41.4	
	38.5	78.6	27.8	34.6	50.0		
	15.2	11.1	5.1	9.1	1.0		
Column Total	39	14	18	26	2	99	
Row Total	39.4	14.1	18.2	26.3	2.0		

Kruistabel: DOELGROEP x (sub) regio (JA-set)

	Count	Luik	N. Limbu rg	B. Limbu rg	Aken	D. Gem.	Row Total
\$DOELGRO		1	2	3	4	5	
Doelgroep: leerlinge	38	14	17	26	2	97	
	39.2	14.4	17.5	26.8	2.1	98.0	
	97.4	100.0	94.4	100.0	100.0		
	38.4	14.1	17.2	26.3	2.0		
Doelgroep: leerkrach	5	6	2	7	2	22	
	22.7	27.3	9.1	31.8	9.1	22.2	
	12.8	42.9	11.1	26.9	100.0		
	5.1	6.1	2.0	7.1	2.0		
Doelgroep: directie	2	1	2	4	1	10	
	20.0	10.0	20.0	40.0	10.0	10.1	
	5.1	7.1	11.1	15.4	50.0		
	2.0	1.0	2.0	4.0	1.0		
Column Total	39	14	18	26	2	99	
Row Total	39.4	14.1	18.2	26.3	2.0	100.0	

Kruistabel TYPE PROJECT x (sub) regio (JA-set)

	Count	Luik	N. Limbu rg	B. Limbu rg	Aken	D. Gem.	Row Total
\$TYPEPRO		1	2	3	4	5	
Type project: corres	24	3	5	4	1	37	
	64.9	8.1	13.5	10.8	2.7	38.1	
	60.0	21.4	27.8	17.4	50.0		
	24.7	3.1	5.2	4.1	1.0		

	Count	Luik	N. Limbu rg	B. Limbu rg	Aken	D. Gem.	Row Total
TYPuitw	36	9	14	16	1	76	
Type project: uitwis	47.4	11.8	18.4	21.1	1.3	78.4	
	90.0	64.3	77.8	69.6	50.0		
	37.1	9.3	14.4	16.5	1.0		
TYPparal	5	3	1	2	1	12	
Type project: parall	41.7	25.0	8.3	16.7	8.3	12.4	
	12.5	21.4	5.6	8.7	50.0		
	5.2	3.1	1.0	2.1	1.0		
TYPimm	8	3	0	1	0	12	
Type project: immers	66.7	25.0	.0	8.3	.0	12.4	
	20.0	21.4	.0	4.3	.0		
	8.2	3.1	.0	1.0	.0		
TYPander	5	4	3	8	1	21	
Type project: andere	23.8	19.0	14.3	38.1	4.8	21.6	
	12.5	28.6	16.7	34.8	50.0		
	5.2	4.1	3.1	8.2	1.0		
Column	40	14	18	23	2	97	
Total	41.2	14.4	18.6	23.7	2.1	100.0	

Kruistabel: TYPE CONTACT x (sub)regio (JA-set)

	Count	Luik	N. Limbu rg	B. Limbu rg	Aken	D. Gem.	Row Total
SCONTACT	16	7	8	16	2	49	
Aard contact: virtue	32.7	14.3	16.3	32.7	4.1	51.0	
	44.4	50.0	44.4	61.5	100.0		
	16.7	7.3	8.3	16.7	2.1		
CONTreeel	36	13	16	24	2	91	
Aard contact: reëel	39.6	14.3	17.6	26.4	2.2	94.8	
	100.0	92.9	88.9	92.3	100.0		
	37.5	13.5	16.7	25.0	2.1		
Column	36	14	18	26	2	96	
Total	37.5	14.6	18.8	27.1	2.1	100.0	

Kruistabel: ONDERSTEUNING x (sub)regio (JA-set)

	Count	Luik	N. Limbu rg	B. Limbu rg	Aken	D. Gem.	Row Total
\$STEUN	18	11	6	10	1	46	
Financiële ondersteu	39.1	23.9	13.0	21.7	2.2	80.7	
	72.0	91.7	85.7	90.9	50.0		
	31.6	19.3	10.5	17.5	1.8		
STEUNped	12	4	3	5	1	25	
Pedagogische onderst	48.0	16.0	12.0	20.0	4.0	43.9	
	48.0	33.3	42.9	45.5	50.0		
	21.1	7.0	5.3	8.8	1.8		
Column	25	12	7	11	2	57	
Total	43.9	21.1	12.3	19.3	3.5	100.0	

Kruistabel: AANDACHT x (sub)regio (JA-set)

			Subregio				Total
			Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	
Genoeg aandacht voor buurtalen	neen	Count	8	5	2	6	21
		% within Subregio	22.9%	50.0%	14.3%	27.3%	25.9%
	ja	Count	27	5	12	16	60
		% within Subregio	77.1%	50.0%	85.7%	72.7%	74.1%
Total		Count	35	10	14	22	81
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

BIJLAGE 1.2.

Kruistabellen met frequenties voor de onderwijsniveaus

-

JA-set

-

Kruistabel: DOELTAAAL x onderwijsniveau (JA-set)

	Count	Basis/kl	Secundair	Total
Row pct	center	r		Row
Col pct				Total
Tab pct	1	2		
\$DOELTAA				
TAAInl	23	35	58	
Taal van het project	39.7	60.3	58.6	
	71.9	52.2		
	23.2	35.4		
TAAIfr	11	28	39	
Taal van het project	28.2	71.8	39.4	
	34.4	41.8		
	11.1	28.3		
TAAIde	9	32	41	
Taal van het project	22.0	78.0	41.4	
	28.1	47.8		
	9.1	32.3		
Column	32	67	99	

Total	32.3	67.7	100.0
-------	------	------	-------

Kruistabel: DOELGROEP x onderwijsniveau (JA-set)

	Count	Basis/kl	Secundai	
Row pct	⇔	⇔	⇔	Row
Col pct	⇔			Total
Tab pct	⇔	1	2	⇔
\$DOELGRO	⇔	⇔	⇔	⇔
DGLlgn	⇔	31	66	97
Doelgroep: leerlinge	⇔	32.0	68.0	98.0
	⇔	93.9	100.0	⇔
	⇔	31.3	66.7	⇔
DGLkn	⇔	11	11	22
Doelgroep: leerkrach	⇔	50.0	50.0	22.2
	⇔	33.3	16.7	⇔
	⇔	11.1	11.1	⇔
DGDir	⇔	5	5	10
Doelgroep: directie	⇔	50.0	50.0	10.1
	⇔	15.2	7.6	⇔
	⇔	5.1	5.1	⇔
Column		33	66	99
Total		33.3	66.7	100.0

Kruistabel: DOELGROEP x onderwijsniveau (JA-set)

	Count	Basis/kl	Secundai	
Row pct	⇔	⇔	⇔	Row
Col pct	⇔			Total
Tab pct	⇔	1	2	⇔
\$TYPEPRO	⇔	⇔	⇔	⇔
TYPcorr	⇔	15	22	37
Type project: corres	⇔	40.5	59.5	38.1
	⇔	50.0	32.8	⇔
	⇔	15.5	22.7	⇔
TYPuitw	⇔	21	55	76
Type project: uitwis	⇔	27.6	72.4	78.4
	⇔	70.0	82.1	⇔
	⇔	21.6	56.7	⇔
TYPparal	⇔	4	8	12
Type project: parall	⇔	33.3	66.7	12.4
	⇔	13.3	11.9	⇔
	⇔	4.1	8.2	⇔
TYPimm	⇔	6	6	12
Type project: immers	⇔	50.0	50.0	12.4
	⇔	20.0	9.0	⇔
	⇔	6.2	6.2	⇔
TYPander	⇔	8	13	21
Type project: andere	⇔	38.1	61.9	21.6
	⇔	26.7	19.4	⇔
	⇔	8.2	13.4	⇔
Column		30	67	97
Total		30.9	69.1	100.0

Kruistabel: TYPE CONTACT x onderwijsniveau (JA-set)

	Count	Basis/kl	Secundair	Row Total
\$CONTACT				
CONTvirt	16	33	49	
Aard contact: virtue	32.7	67.3	51.0	
	48.5	52.4		
	16.7	34.4		
CONTreel	29	62	91	
Aard contact: reëel	31.9	68.1	94.8	
	87.9	98.4		
	30.2	64.6		
Column	33	63	96	
Total	34.4	65.6	100.0	

Kruistabel: ONDERSTEUNING x onderwijsniveau (JA-set)

	Count	Basis/kl	Secundair	Row Total
\$STEUN				
STEUNfin	21	25	46	
Financiële ondersteu	45.7	54.3	80.7	
	77.8	83.3		
	36.8	43.9		
STEUNped	12	13	25	
Pedagogische onderst	48.0	52.0	43.9	
	44.4	43.3		
	21.1	22.8		
Column	27	30	57	
Total	47.4	52.6	100.0	

Kruistabel: AANDACHT x onderwijsniveau (JA-set)

		Onderwijsniveau		Total	
		Basis/kleuter	Secundair		
Genoeg aandacht voor buurtalen	neen	Count	11	10	21
		% within Onderwijsniveau	44.0%	17.9%	25.9%
	ja	Count	14	46	60
		% within Onderwijsniveau	56.0%	82.1%	74.1%
Total		Count	25	56	81
		% within Onderwijsniveau	100.0%	100.0%	100.0%

BIJLAGE 1.3.

Kruistabellen met frequenties voor onderwijsniveaus per subregio

-

JA-set

Kruistabel: DOELTAALNederlands x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Taal van het project: NL	neen	Count	2	2	2	1	2	9
			% within Subregio	18.2%	33.3%	50.0%	11.1%	100.0%	28.1%
	ja	Count	9	4	2	8	0	23	
		% within Subregio	81.8%	66.7%	50.0%	88.9%	.0%	71.9%	
	Total	Count	11	6	4	9	2	32	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Taal van het project: NL	neen	Count	9	2	12	9		32
			% within Subregio	32.1%	25.0%	85.7%	52.9%		47.8%
	ja	Count	19	6	2	8		35	
		% within Subregio	67.9%	75.0%	14.3%	47.1%		52.2%	
	Total	Count	28	8	14	17		67	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: DOELTAAL Frans x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Taal van het project: FR	neen	Count	8	5	1	7	0	21
			% within Subregio	72.7%	83.3%	25.0%	77.8%	.0%	65.6%
		ja	Count	3	1	3	2	2	11
		% within Subregio	27.3%	16.7%	75.0%	22.2%	100.0%	34.4%	
	Total	Count	11	6	4	9	2	32	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Taal van het project: FR	neen	Count	25	4	3	7		39
			% within Subregio	89.3%	50.0%	21.4%	41.2%		58.2%
		ja	Count	3	4	11	10		28
		% within Subregio	10.7%	50.0%	78.6%	58.8%		41.8%	
	Total	Count	28	8	14	17		67	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: DOELTAAL Duits x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Taal van het project: DE	neen	Count	9	2	4	7	1	23
			% within Subregio	81.8%	33.3%	100.0%	77.8%	50.0%	71.9%
	ja	Count	2	4	0	2	1	9	
		% within Subregio	18.2%	66.7%	.0%	22.2%	50.0%	28.1%	
	Total	Count	11	6	4	9	2	32	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Taal van het project: DE	neen	Count	15	1	9	10		35
			% within Subregio	53.6%	12.5%	64.3%	58.8%		52.2%
	ja	Count	13	7	5	7		32	
		% within Subregio	46.4%	87.5%	35.7%	41.2%		47.8%	
	Total	Count	28	8	14	17		67	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: DOELGROEP leerlingen x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Doelgroep: leerlingen	neen	Count	1	0	1	0	0	2
			% within Subregio	8.3%	.0%	25.0%	.0%	.0%	6.1%
		ja	Count	11	6	3	9	2	31
			% within Subregio	91.7%	100.0%	75.0%	100.0%	100.0%	93.9%
	Total	Count	12	6	4	9	2	33	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Doelgroep: leerlingen	ja	Count	27	8	14	17	66	
			% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
	Total	Count	27	8	14	17	66		
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: DOELGROEP leerkrachten x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Doelgroep: leerkrachten	neen	Count	10	3	2	7	0	22
			% within Subregio	83.3%	50.0%	50.0%	77.8%	.0%	66.7%
		ja	Count	2	3	2	2	2	11
			% within Subregio	16.7%	50.0%	50.0%	22.2%	100.0%	33.3%
	Total		Count	12	6	4	9	2	33
			% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Secundair	Doelgroep: leerkrachten	neen	Count	24	5	14	12		55
			% within Subregio	88.9%	62.5%	100.0%	70.6%		83.3%
		ja	Count	3	3	0	5		11
			% within Subregio	11.1%	37.5%	.0%	29.4%		16.7%
	Total		Count	27	8	14	17		66
			% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%

Kruistabel: DOELGROEP directie x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Doelgroep: directie	neen	Count	12	5	2	8	1	28
			% within Subregio	100.0%	83.3%	50.0%	88.9%	50.0%	84.8%
		ja	Count	0	1	2	1	1	5
		% within Subregio	.0%	16.7%	50.0%	11.1%	50.0%	15.2%	
	Total	Count	12	6	4	9	2	33	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Doelgroep: directie	neen	Count	25	8	14	14		61
			% within Subregio	92.6%	100.0%	100.0%	82.4%		92.4%
		ja	Count	2	0	0	3		5
		% within Subregio	7.4%	.0%	.0%	17.6%		7.6%	
	Total	Count	27	8	14	17		66	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: TYPE PROJECT correspondentie x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Type project: correspondentie	neen	Count	4	4	2	4	1	15
			% within Subregio	33.3%	66.7%	50.0%	66.7%	50.0%	50.0%
	ja	Count	8	2	2	2	1	15	
		% within Subregio	66.7%	33.3%	50.0%	33.3%	50.0%	50.0%	
	Total	Count	12	6	4	6	2	30	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Type project: correspondentie	neen	Count	12	7	11	15		45
			% within Subregio	42.9%	87.5%	78.6%	88.2%		67.2%
	ja	Count	16	1	3	2		22	
		% within Subregio	57.1%	12.5%	21.4%	11.8%		32.8%	
	Total	Count	28	8	14	17		67	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: TYPE PROJECT uitwisseling x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau	Type project: uitwisseling			Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	neen	Count	2	2	1	3	1	9	
		% within Subregio	16.7%	33.3%	25.0%	50.0%	50.0%	30.0%	
		Count	10	4	3	3	1	21	
	ja	% within Subregio	83.3%	66.7%	75.0%	50.0%	50.0%	70.0%	
		Count	12	6	4	6	2	30	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Total	Count	12	6	4	6	2	30		
Secundair	neen	Count	2	3	3	4		12	
		% within Subregio	7.1%	37.5%	21.4%	23.5%		17.9%	
		Count	26	5	11	13		55	
	ja	% within Subregio	92.9%	62.5%	78.6%	76.5%		82.1%	
		Count	28	8	14	17		67	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	
Total	Count	28	8	14	17		67		
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: TYPE PROJECT parallele les x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau			Count	Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Type project: parallele les	neen	Count	10	6	3	6	1	26
			% within Subregio	83.3%	100.0%	75.0%	100.0%	50.0%	86.7%
	ja	Count	2	0	1	0	1	4	
		% within Subregio	16.7%	.0%	25.0%	.0%	50.0%	13.3%	
	Total	Count	12	6	4	6	2	30	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Type project: parallele les	neen	Count	25	5	14	15		59
			% within Subregio	89.3%	62.5%	100.0%	88.2%		88.1%
	ja	Count	3	3	0	2		8	
		% within Subregio	10.7%	37.5%	.0%	11.8%		11.9%	
	Total	Count	28	8	14	17		67	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: TYPE PROJECT immersie x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Type project: immersie	neen	Count	9	4	4	5	2	24
			% within Subregio	75.0%	66.7%	100.0%	83.3%	100.0%	80.0%
	ja	Count	3	2	0	1	0	6	
		% within Subregio	25.0%	33.3%	.0%	16.7%	.0%	20.0%	
	Total	Count	12	6	4	6	2	30	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Type project: immersie	neen	Count	23	7	14	17		61
			% within Subregio	82.1%	87.5%	100.0%	100.0%		91.0%
	ja	Count	5	1	0	0		6	
		% within Subregio	17.9%	12.5%	.0%	.0%		9.0%	
	Total	Count	28	8	14	17		67	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: TYPE PROJECT andere x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Type project: andere	neen	Count	9	5	4	3	1	22
			% within Subregio	75.0%	83.3%	100.0%	50.0%	50.0%	73.3%
	ja	Count	3	1	0	3	1	8	
		% within Subregio	25.0%	16.7%	.0%	50.0%	50.0%	26.7%	
	Total	Count	12	6	4	6	2	30	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Type project: andere	neen	Count	26	5	11	12		54
			% within Subregio	92.9%	62.5%	78.6%	70.6%		80.6%
	ja	Count	2	3	3	5		13	
		% within Subregio	7.1%	37.5%	21.4%	29.4%		19.4%	
	Total	Count	28	8	14	17		67	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: TYPE CONTACT virtueel x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Aard contact: virtueel	neen	Count	9	2	2	4	0	17
			% within Subregio	75.0%	33.3%	50.0%	44.4%	.0%	51.5%
	ja	Count	3	4	2	5	2	16	
		% within Subregio	25.0%	66.7%	50.0%	55.6%	100.0%	48.5%	
	Total	Count	12	6	4	9	2	33	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Aard contact: virtueel	neen	Count	11	5	8	6		30
			% within Subregio	45.8%	62.5%	57.1%	35.3%		47.6%
	ja	Count	13	3	6	11		33	
		% within Subregio	54.2%	37.5%	42.9%	64.7%		52.4%	
	Total	Count	24	8	14	17		63	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: TYPE CONTACT reëel x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Aard contact: reëel	neen	Count	0	1	1	2	0	4
			% within Subregio	.0%	16.7%	25.0%	22.2%	.0%	12.1%
	ja	Count	12	5	3	7	2	29	
		% within Subregio	100.0%	83.3%	75.0%	77.8%	100.0%	87.9%	
	Total	Count	12	6	4	9	2	33	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Aard contact: reëel	neen	Count	0	0	1	0	1	
			% within Subregio	.0%	.0%	7.1%	.0%	1.6%	
	ja	Count	24	8	13	17	62		
		% within Subregio	100.0%	100.0%	92.9%	100.0%	98.4%		
	Total	Count	24	8	14	17	63		
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		

Kruistabel: ONDERSTEUNING financieel x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Financiële ondersteuning voor project	neen	Count	5	0	2	4	1	12
			% within Subregio	41.7%	.0%	50.0%	44.4%	50.0%	36.4%
	ja	Count	7	6	2	5	1	21	
		% within Subregio	58.3%	100.0%	50.0%	55.6%	50.0%	63.6%	
	Total	Count	12	6	4	9	2	33	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Financiële ondersteuning voor project	neen	Count	17	3	10	7		37
			% within Subregio	60.7%	37.5%	71.4%	58.3%		59.7%
	ja	Count	11	5	4	5		25	
		% within Subregio	39.3%	62.5%	28.6%	41.7%		40.3%	
	Total	Count	28	8	14	12		62	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: ONDERSTEUNING pedagogisch x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio					Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Pedagogische ondersteuning voor project	neen	Count	7	4	2	7	1	21
			% within Subregio	58.3%	66.7%	50.0%	77.8%	50.0%	63.6%
		ja	Count	5	2	2	2	1	12
		% within Subregio	41.7%	33.3%	50.0%	22.2%	50.0%	36.4%	
	Total	Count	12	6	4	9	2	33	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Pedagogische ondersteuning voor project	neen	Count	21	6	13	9		49
			% within Subregio	75.0%	75.0%	92.9%	75.0%		79.0%
		ja	Count	7	2	1	3		13
		% within Subregio	25.0%	25.0%	7.1%	25.0%		21.0%	
	Total	Count	28	8	14	12		62	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		100.0%	

Kruistabel: AANDACHT x onderwijsniveau per subregio (JA-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	
Basis/kleuter	Genoeg aandacht voor buurtalen	neen	Count	4	3	1	3	11
			% within Subregio	36.4%	100.0%	25.0%	42.9%	44.0%
		ja	Count	7	0	3	4	14
	Total	% within Subregio	63.6%	.0%	75.0%	57.1%	56.0%	
		Count	11	3	4	7	25	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Genoeg aandacht voor buurtalen	neen	Count	4	2	1	3	10
			% within Subregio	16.7%	28.6%	10.0%	20.0%	17.9%
		ja	Count	20	5	9	12	46
	Total	% within Subregio	83.3%	71.4%	90.0%	80.0%	82.1%	
		Count	24	7	10	15	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

BIJLAGE 2.1.

Kruistabellen met frequenties voor (sub)regio's

-

NEEN-set

Kruistabel: GEEN DEELNAME x (sub) regio's (NEEN-set)

	Count	Luik	N. Limbu	B. Limbu	Aken	D. Gem.	Row
	Row pct		rg	rg			Total
	Col pct						
	Tab pct	1	2	3	4	5	
\$GEENDEE							
GDinter	20	14	11	21	1	67	
Geen deelname: inter	29.9	20.9	16.4	31.3	1.5	16.1	
	12.1	18.4	19.3	20.2	7.1		
	4.8	3.4	2.6	5.0	.2		
GDmidd	57	16	13	32	4	122	
Geen deelname: midde	46.7	13.1	10.7	26.2	3.3	29.3	
	34.5	21.1	22.8	30.8	28.6		
	13.7	3.8	3.1	7.7	1.0		
GDgnpart	6	1	5	11	3	26	
Geen deelname: vinde	23.1	3.8	19.2	42.3	11.5	6.3	
	3.6	1.3	8.8	10.6	21.4		
	1.4	.2	1.2	2.6	.7		
GDbelOK	94	45	26	80	3	248	
Geen deelname: belas	37.9	18.1	10.5	32.3	1.2	59.6	
	57.0	59.2	45.6	76.9	21.4		
	22.6	10.8	6.3	19.2	.7		
GDresul	15	2	8	10	6	41	
Geen deelname: behaa	36.6	4.9	19.5	24.4	14.6	9.9	
	9.1	2.6	14.0	9.6	42.9		
	3.6	.5	1.9	2.4	1.4		
GDmeerw	27	7	9	9	2	54	
Geen deelname: meerw	50.0	13.0	16.7	16.7	3.7	13.0	
	16.4	9.2	15.8	8.7	14.3		
	6.5	1.7	2.2	2.2	.5		
Column	165	76	57	104	14	416	
Total	39.7	18.3	13.7	25.0	3.4	100.0	
\$GEENDEE							
GDmogel	5	3	1	0	1	10	
Geen deelname: mogel	50.0	30.0	10.0	.0	10.0	2.4	
	3.0	3.9	1.8	.0	7.1		
	1.2	.7	.2	.0	.2		
GDgnande	40	34	28	1	5	108	
Geen deelname: andea	37.0	31.5	25.9	.9	4.6	26.0	
	24.2	44.7	49.1	1.0	35.7		
	9.6	8.2	6.7	.2	1.2		
Column	165	76	57	104	14	416	
Total	39.7	18.3	13.7	25.0	3.4	100.0	

Kruistabel: AANDACHT x (sub)regio's (NEEN-set)

			Subregio					Total
			Luik	N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Genoeg aandacht voor buurtalen	neen	Count	109	51	11	80	1	252
		% within Subregio	68.1%	89.5%	30.6%	80.8%	9.1%	69.4%
	ja	Count	51	6	25	19	10	111
		% within Subregio	31.9%	10.5%	69.4%	19.2%	90.9%	30.6%
Total		Count	160	57	36	99	11	363
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

BIJLAGE 2.2.

Kruistabellen met frequenties voor onderwijsniveaus

-

NEEN-set

Kruistabel: GEEN DEELNAME x onderwijsniveaus (NEEN-set)

```
Count  ⇄Basis/kl Secundai
Row pct ⇄euter   r      Row
Col pct ⇄
Tab pct ⇄      1 ⇄      2 ⇄
SGEENDEE  ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓
GDinter  ⇄      38 ⇄      9 ⇄      47
Geen deelname: inter ⇄ 80.9 ⇄ 19.1 ⇄ 18.7
                    ⇄ 19.4 ⇄ 16.4 ⇄
```

```

      ⇔ 15.1 ⇔ 3.6 ⇔
      ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    GDmidd ⇔ 50 ⇔ 15 ⇔ 65
Geen deelname: mitte ⇔ 76.9 ⇔ 23.1 ⇔ 25.9
      ⇔ 25.5 ⇔ 27.3 ⇔
      ⇔ 19.9 ⇔ 6.0 ⇔
      ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    GDgnpart ⇔ 15 ⇔ 5 ⇔ 20
Geen deelname: vinde ⇔ 75.0 ⇔ 25.0 ⇔ 8.0
      ⇔ 7.7 ⇔ 9.1 ⇔
      ⇔ 6.0 ⇔ 2.0 ⇔
      ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    GDbelOK ⇔ 125 ⇔ 29 ⇔ 154
Geen deelname: belas ⇔ 81.2 ⇔ 18.8 ⇔ 61.4
      ⇔ 63.8 ⇔ 52.7 ⇔
      ⇔ 49.8 ⇔ 11.6 ⇔
      ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    GDresul ⇔ 18 ⇔ 8 ⇔ 26
Geen deelname: behaa ⇔ 69.2 ⇔ 30.8 ⇔ 10.4
      ⇔ 9.2 ⇔ 14.5 ⇔
      ⇔ 7.2 ⇔ 3.2 ⇔
      ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    GDmeerw ⇔ 22 ⇔ 5 ⇔ 27
Geen deelname: meerw ⇔ 81.5 ⇔ 18.5 ⇔ 10.8
      ⇔ 11.2 ⇔ 9.1 ⇔
      ⇔ 8.8 ⇔ 2.0 ⇔
      ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    Column 196 55 251
    Total 78.1 21.9 100.0

$GEENDEE ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    GDmogel ⇔ 2 ⇔ 3 ⇔ 5
Geen deelname: mogel ⇔ 40.0 ⇔ 60.0 ⇔ 2.0
      ⇔ 1.0 ⇔ 5.5 ⇔
      ⇔ .8 ⇔ 1.2 ⇔
      ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    GDgnande ⇔ 50 ⇔ 18 ⇔ 68
Geen deelname: ander ⇔ 73.5 ⇔ 26.5 ⇔ 27.1
      ⇔ 25.5 ⇔ 32.7 ⇔
      ⇔ 19.9 ⇔ 7.2 ⇔
      ↓↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑↓↓↓↓↓↓↓↓↓↑
    Column 196 55 251
    Total 78.1 21.9 100.0

```

Kruistabel: AANDACHT x onderwijsniveaus (NEEN-set)

			Onderwijsniveau		Total
			Basis/kleuter	Secundair	
Genoeg aandacht voor buurtalen	neen	Count	113	30	143
		% within Onderwijsniveau	72.9%	62.5%	70.4%
	ja	Count	42	18	60
		% within Onderwijsniveau	27.1%	37.5%	29.6%
Total		Count	155	48	203
		% within Onderwijsniveau	100.0%	100.0%	100.0%

BIJLAGE 2.3

Kruistabellen met frequenties voor onderwijsniveaus per subregio

-

NEEN-set

Kruistabel: GEEN DEELNAME interesse x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Geen deelname: interesse	neen	Count	14	8	15	1	38
			% within Subregio	21.2%	19.0%	18.8%	11.1%	19.3%
	ja	Count	52	34	65	8	159	
		% within Subregio	78.8%	81.0%	81.3%	88.9%	80.7%	
	Total	Count	66	42	80	9	197	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Geen deelname: interesse	neen	Count	0	3	6	0	9
			% within Subregio	.0%	20.0%	24.0%	.0%	16.1%
	ja	Count	10	12	19	6	47	
		% within Subregio	100.0%	80.0%	76.0%	100.0%	83.9%	
	Total	Count	10	15	25	6	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: GEEN DEELNAME middelen x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Geen deelname: middelen	neen	Count	15	11	22	2	50
			% within Subregio	22.7%	26.2%	27.5%	22.2%	25.4%
	ja	Count	51	31	58	7	147	
		% within Subregio	77.3%	73.8%	72.5%	77.8%	74.6%	
	Total	Count	66	42	80	9	197	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Geen deelname: middelen	neen	Count	1	2	10	2	15
			% within Subregio	10.0%	13.3%	40.0%	33.3%	26.8%
	ja	Count	9	13	15	4	41	
		% within Subregio	90.0%	86.7%	60.0%	66.7%	73.2%	
	Total	Count	10	15	25	6	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: GEEN DEELNAME partnerschool x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Geen deelname: vinden geen partnerschool	neen	Count	1	4	7	3	15
			% within Subregio	1.5%	9.5%	8.8%	33.3%	7.6%
	ja	Count	65	38	73	6	182	
		% within Subregio	98.5%	90.5%	91.3%	66.7%	92.4%	
	Total	Count	66	42	80	9	197	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Geen deelname: vinden geen partnerschool	neen	Count	0	1	4	0	5
			% within Subregio	.0%	6.7%	16.0%	.0%	8.9%
	ja	Count	10	14	21	6	51	
		% within Subregio	100.0%	93.3%	84.0%	100.0%	91.1%	
	Total	Count	10	15	25	6	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: GEEN DEELNAME hoge belasting x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Geen deelname: belasting	neen	Count	42	20	62	1	125
			% within Subregio	63.6%	47.6%	77.5%	11.1%	63.5%
	ja	Count	24	22	18	8	72	
		% within Subregio	36.4%	52.4%	22.5%	88.9%	36.5%	
	Total	Count	66	42	80	9	197	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Geen deelname: belasting	neen	Count	3	6	18	2	29
			% within Subregio	30.0%	40.0%	72.0%	33.3%	51.8%
	ja	Count	7	9	7	4	27	
		% within Subregio	70.0%	60.0%	28.0%	66.7%	48.2%	
	Total	Count	10	15	25	6	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: GEEN DEELNAME onvoldoende resultaat x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau			Subregio				Total	
			N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.		
Basis/kleuter	Geen deelname: behaalde resultaten	neen	Count	2	5	7	4	18
			% within Subregio	3.0%	11.9%	8.8%	44.4%	9.1%
	ja	Count	64	37	73	5	179	
		% within Subregio	97.0%	88.1%	91.3%	55.6%	90.9%	
	Total	Count	66	42	80	9	197	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Geen deelname: behaalde resultaten	neen	Count	0	3	3	2	8
			% within Subregio	.0%	20.0%	12.0%	33.3%	14.3%
	ja	Count	10	12	22	4	48	
		% within Subregio	100.0%	80.0%	88.0%	66.7%	85.7%	
	Total	Count	10	15	25	6	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: GEEN DEELNAME onvoldoende meerwaarde x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Geen deelname: meerwaarde	neen	Count	6	8	6	2	22
			% within Subregio	9.1%	19.0%	7.5%	22.2%	11.2%
	ja	Count	60	34	74	7	175	
		% within Subregio	90.9%	81.0%	92.5%	77.8%	88.8%	
	Total	Count	66	42	80	9	197	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Geen deelname: meerwaarde	neen	Count	1	1	3	0	5
			% within Subregio	10.0%	6.7%	12.0%	.0%	8.9%
	ja	Count	9	14	22	6	51	
		% within Subregio	90.0%	93.3%	88.0%	100.0%	91.1%	
	Total	Count	10	15	25	6	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: GEEN DEELNAME onmogelijk x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Geen deelname: mogelijkheid	neen	Count	1	0	0	1	2
			% within Subregio	1.5%	.0%	.0%	11.1%	1.0%
	ja	Count	65	42	80	8	195	
		% within Subregio	98.5%	100.0%	100.0%	88.9%	99.0%	
	Total	Count	66	42	80	9	197	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Geen deelname: mogelijkheid	neen	Count	2	1	0	0	3
			% within Subregio	20.0%	6.7%	.0%	.0%	5.4%
	ja	Count	8	14	25	6	53	
		% within Subregio	80.0%	93.3%	100.0%	100.0%	94.6%	
	Total	Count	10	15	25	6	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: GEEN DEELNAME andere x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Geen deelname: andere	neen	Count	27	20	1	2	50
			% within Subregio	40.9%	47.6%	1.3%	22.2%	25.4%
	ja	Count	39	22	79	7	147	
		% within Subregio	59.1%	52.4%	98.8%	77.8%	74.6%	
	Total	Count	66	42	80	9	197	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
Secundair	Geen deelname: andere	neen	Count	7	8	0	3	18
			% within Subregio	70.0%	53.3%	.0%	50.0%	32.1%
	ja	Count	3	7	25	3	38	
		% within Subregio	30.0%	46.7%	100.0%	50.0%	67.9%	
	Total	Count	10	15	25	6	56	
		% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Kruistabel: AANDACHT x onderwijsniveaus per subregio (NEEN-set)

Onderwijsniveau				Subregio				Total
				N. Limburg	B. Limburg	Aken	D. Gem.	
Basis/kleuter	Genoeg aandacht voor buurtalen	neen	Count	45	6	62	0	113
			% within Subregio	93.8%	25.0%	81.6%	.0%	72.9%
		ja	Count	3	18	14	7	42
			% within Subregio	6.3%	75.0%	18.4%	100.0%	27.1%
	Total		Count	48	24	76	7	155
			% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Secundair	Genoeg aandacht voor buurtalen	neen	Count	6	5	18	1	30
			% within Subregio	66.7%	41.7%	78.3%	25.0%	62.5%
		ja	Count	3	7	5	3	18
			% within Subregio	33.3%	58.3%	21.7%	75.0%	37.5%
	Total		Count	9	12	23	4	48
			% within Subregio	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

BIJLAGE 3

Vragenlijsten

ENQUETE OVER BUURTAALONDERWIJS EN TAAL- EN
ONTMOETINGSPROJECTEN
IN SCHOLEN VAN DE EUREGIO MAAS-RIJN

WERKGROEP EUREGIONALE TALEN VAN DE STICHTING EUREGIO MAAS-RIJN

Gelieve aan te kruisen wat van toepassing is. * Schrappen wat niet past.

NAAM VAN DE ONDERWIJSINSTELLING: ADRES: POSTCODE: PLAATS LAND: E-MAILADRES: TELEFOON: FAX:		
1.	Neemt uw onderwijsinstelling deel aan een project of initiatief met partnerscho(o)(en) waarin het Frans, het Duits en/of het Nederlands centraal staan? <i>Zoja, ga verder naar vraag 2.</i> <i>Zo niet verder naar vraag 11.</i>	☐ JA ☐ NEEN
2.	Wat is de naam van het project waaraan u deelneemt?	
3.	Wat is de doeltaal in het project?	☐ Nederlands ☐ Frans ☐ Duits
4.	Welke doelgroep wordt beoogd? <i>Indien u leerlingen aankruiste, ga naar vraag 5.</i> <i>Indien u leerkrachten of directie aankruiste, ga naar vraag 6.</i>	☐ Leerlingen ☐ Leerkrachten ☐ Directie
5.	Geef de leeftijd van de leerlingen aan.	☐ 2,5 tot 5 jaar ☐ 6 tot 12 jaar ☐ 13 tot 18 jaar
6.	Om welke soort samenwerking gaat het?	☐ Correspondentieproject ☐ <i>Uitwisselingsproject (bezoek en wederbezoek tussen 2 partnerscholen)</i> ☐ <i>Parallel lesproject (één didactisch onderwerp wordt in beide scholen in de vreemde taal uitgewerkt)</i>

		☐ <i>Immersieproject (duo-onderwijs met anderstalige leerkracht)</i> ☐ Andere vorm: _____
7.	Welk type contacten vindt plaats tussen de deelnemers?	☐ Virtuele contacten (e-mail, chat) ☐ Reële contacten
8.	Omschrijf kort de inhoud en opzet van het project.	
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
9.	a. Wordt uw project financieel ondersteund? Zo ja, door welke instellingen, organisaties of overheid? <hr/> <hr/> <hr/> b. Wordt uw project pedagogisch ondersteund? Zo ja door welke instellingen, organisaties of overheid? <hr/> <hr/> <hr/>	
10.	Bent u bereid uw project kort voor te stellen tijdens een conferentie rond Euregionale talen op 30 november 2005?	☐ Ja ☐ Neen
11.	Waarom neemt u niet of niet meer deel aan taalprojecten?	☐ Directie/leerkrachten/leerlingen/ouders* tonen geen interesse. ☐ Geen of weinig financiële middelen om een dergelijk project te realiseren. ☐ Wij vinden geen partnerschool. ☐ Grote taakbelasting van leerkrachten laat extra projecten niet toe. ☐ Vorige ervaringen leerden dat de tijdsinvestering niet in verhouding staat tot de resultaten. ☐ Leerkrachten en directies zijn niet overtuigd van de didactische meerwaarde van dergelijke projecten. ☐ Het is niet mogelijk. ☐ Andere redenen: _____

12.	<p>Komt de studie van de buurtalen Frans en Duits volgens u genoeg aan bod in uw onderwijsinstelling?</p> <p>☐ JA</p> <p>☐ NEEN</p> <p>Welke overheidsondersteuning verwacht u om het aanleren van de buurtalen te bevorderen? (lerarenopleiding, didactisch materiaal, hulp van een <i>native speaker</i>, ...)? Verduidelijk.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
-----	---

Dank u voor uw medewerking!

Gelieve terug te sturen vóór 30/09/2005 naar:

Provinciale Onderwijsinspectie

T.a.v. Luk Robijns, Hoofdinspecteur

Stadsomvaart 9

B- 3500 Hasselt

Fax: +32 11 24 73 12 of E-mail: poi@limburg.be

ENQUETE SUR L'APPRENTISSAGE DES LANGUES ET LES ECHANGES
LINGUISTIQUES ENTRE ECOLES
DE L'EUREGIO MEUSE-RHIN

GROUPE DE TRAVAIL LANGUES EUREGIONALES DE LA FONDATION EUREGIO MEUSE-RHIN

Veuillez cocher les cases adéquates ou * barrer ce qui ne convient pas.

<p>NOM DE L'ETABLISSEMENT SCOLAIRE:</p> <p>ADRESSE:</p> <p>CODE POSTAL:</p> <p>LIEU:</p> <p>PAYS</p> <p>ADRESSE ELECTROINQUE</p> <p>TELEPHONE:</p> <p>FAX:</p>		
1.	<p>Votre établissement scolaire prend-il part à un projet ou à une initiative avec une/des école(s) partenaire(s) où le français, l'allemand et/ou le néerlandais sont les langues principales ?</p> <p><i>Si oui allez à la question 2</i> <i>Si non allez à la question 11</i></p>	<p>☐ Oui</p> <p>☐ Non</p>
2.	<p>Quel est le nom du projet auquel vous prenez part ?</p>	
3.	<p>Quelle est la langue ciblée par le projet ?</p>	<p>☐ Néerlandais</p> <p>☐ Français</p> <p>☐ Allemand</p>
4.	<p>Quels sont les groupes cibles visés ?</p> <p><i>Si vous pratiquez des échanges d'élèves allez à la question 5</i> <i>Si vous pratiquez des échanges de professeurs allez à la question 6</i></p>	<p>☐ Echanges d'élèves</p> <p>☐ Echanges de professeurs</p> <p>☐ Direction</p>
5.	<p>Quel est l'âge des élèves participant aux échanges ?</p>	<p>☐ 2,5 à 5 ans</p> <p>☐ 6 à 12 ans</p> <p>☐ 13 à 18 ans</p>
6.	<p>De quel genre d'activités s'agit-il ?</p>	<p>☐ Projet de correspondance (e-mail, chat, courrier)</p> <p>☐ Projet d'échanges (visites d'échange entre deux écoles partenaires)</p>

		☐ Projet de leçons parallèles (thèmes didactiques identiques abordés dans deux écoles, l'une travaillant la langue de l'autre) ☐ Projet d'immersion (enseignement en duo avec un prof parlant la langue cible) ☐ Autre: _____
7.	Quel genre de contacts entretiennent les participants ?	☐ Contacts virtuels (e-mail, chat) ☐ Contacts réels
8.	Décrivez brièvement le contenu ainsi que le déroulement de ce projet. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	
9.	a. Est-ce que votre projet est-il financé ? Si oui, via quelle institution, organisation ou gouvernement? _____ _____ b. Est-ce que votre projet est-il soutenu pédagogiquement ? Si oui, via quelle institution, organisation ou gouvernement? _____ _____	
10.	Êtes-vous disposé à présenter votre projet au cours d'une conférence relative aux langues eurégionales qui se tiendra le 30 novembre 2005 ?	☐ Oui ☐ Non
11.	Pourquoi ne prenez vous pas ou plus part à un projet linguistique ?	☐ La direction/les enseignants/les élèves/les parents ne montrent pas d'intérêt. ☐ Pas ou peu de moyens financiers pour réaliser un projet. ☐ Nous ne trouvons pas d'école partenaire. ☐ Les enseignants ont une charge de travail qui ne leur permet pas de prendre en charge un tel projet. ☐ Les expériences précédentes ont révélé que le temps investi pour ce type de projet n'était pas rentable par rapport aux résultats obtenus. ☐ La direction et les enseignants ne sont pas convaincus de la valeur ajoutée d'un tel projet. ☐ Il n'est pas possible. ☐ Autres raisons: _____

12.	<p>Selon vous, votre établissement scolaire accorde-t-il suffisamment d'importance à l'apprentissage de la langue du voisin (néerlandais, allemand) ?</p> <p>☐ Oui</p> <p>☐ Non</p> <p>Quel type de soutien de la part du gouvernement aimeriez-vous avoir pour améliorer l'apprentissage des langues voisines ? (formation de professeurs, matériaux didactiques, assistant en langue (native speaker), ...) ? Précisez.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
-----	---

Merci pour votre collaboration !

A renvoyer pour le 30/09/2005 à l'adresse :

Espace Qualité Formation

Rue de commerce 14

4100 Seraing

Courriel : olivier.leonard@prov-liege.be

**UMFRAGE ÜBER SPRACHEN- UND AUSTAUSCHPROJEKTE
IN SCHULEN DER EUREGIO MAAS-RHEIN**

ARBEITSGRUPPE EUREGIONALE SPRACHEN DER STICHTING EUREGIO MAAS-RHEIN

Zutreffendes bitte ankreuzen. * Unzutreffendes bitte streichen.

NAME DER SCHULE: ADRESSE: POSTLEITZAHL : ORT: LAND: E-MAILADRESSE: TEL: FAX:		
1.	Nimmt Ihre Bildungseinrichtung an einem Projekt oder an einer Initiative mit Partnerschule(n) teil, bei der die Sprachen Französisch, Deutsch und/oder Niederländisch im Mittelpunkt stehen? <i>Wenn ja --> Frage 2.</i> <i>Wenn nein --> Frage 11.</i>	☐ Ja ☐ Nein
2.	Nennen Sie den Namen des Projektes, an dem Sie teilnehmen.	_____
3.	Zielsprache des Projektes?	☐ Niederländisch ☐ Französisch ☐ Deutsch
4.	Welche Zielgruppe wird anvisiert? <i>Zielgruppe: Schüler --> Frage 5.</i> <i>Zielgruppe: Lehrkräfte oder Schulleitung --> Frage 6.</i>	☐ Schüler ☐ Lehrkräfte ☐ Schulleitung
5.	Alter der Schüler?	☐ 2,5 bis 5 Jahre ☐ 6 bis 12 Jahre ☐ 13 bis 18 Jahre
6.	Art der Zusammenarbeit?	☐ Brieffreundschaftprojekt ☐ Austauschprojekt (Besuch und Gegenbesuch zwischen 2 Partnerschulen) ☐ Paralleles Unterrichtsprojekt (ein didaktisches Thema wird in beiden Schulen in der Fremdsprache behandelt)

		☐ Immersionsprojekt (Duo-Unterricht mit anderssprachiger Lehrperson) ☐ Andere: _____
7.	Von welcher Art sind die Kontakte, die zwischen den Teilnehmern stattfinden?	☐ Virtuelle Kontakte (e-mail, chat) ☐ Reelle Kontakte
8.	Umschreiben Sie kurz Inhalt und Programm des Projektes. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	
9.	a. Wird Ihr Projekt finanziell unterstützt? Wenn ja, durch welche Einrichtungen, Organisationen oder Behörden ? _____ _____ _____ b. Wird Ihr Projekt pädagogisch unterstützt? Wenn ja, durch welche Einrichtungen, Organisationen oder Behörden ? _____ _____ _____ _____	
10.	Wären Sie damit einverstanden, Ihr Projekt bei einer Konferenz über Euregionale Sprachen am 30. November 2005 kurz vorzustellen?	☐ Ja ☐ Nein
11.	Warum nehmen Sie nicht an Sprachprojekten teil?	☐ Schulleitung / Lehrkräfte / Schüler / Eltern * zeigen kein Interesse. ☐ Keine oder wenig finanzielle Mittel, um derartige Projekte durchzuführen. ☐ Wir finden keine Partnerschulen. ☐ Arbeitsbelastung der Lehrkräfte lässt keine zusätzliche Projektarbeit zu. ☐ Frühere Erfahrungen ließen darauf schließen, dass der Zeitaufwand nicht im Verhältnis zu den Ergebnissen steht ☐ Lehrkräfte und Schulleitung sind nicht vom didaktischen Mehrwert derartiger Projekte überzeugt ☐ Es ist nicht möglich. ☐ Andere Gründe: _____

12.	<p>Sind Sie der Meinung, dass Ihre Schule das Lernen der Sprache der Nachbarn (Niederländisch, Französisch) genügend fördert?</p> <p>☐ Ja</p> <p>☐ Nein</p> <p>Bitte erläutern Sie, welche Art der Unterstützung von Behörden Sie erwarten, um das Erlernen von Nachbarnsprachen zu fördern (Lehrerbildung, didaktisches Material, Unterstützung durch einen Native Speaker, usw.....)?</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
-----	---

Vielen Dank für Ihre Mitarbeit!

Bitte zurückschicken an:

Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgiens
Abteilung Unterrichtswesen
Adresse
Fax
E-Mail